

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 18 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyitászor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 297.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, január 21.

Mai számunk több közleményei:

- Vesérezik: Ellenzéki manőverek.**
- A rendőrség az új bűnvádi perrendtartásban.**
- Egyről-másról.** Irta: Vay Sándor gróf.
- Buller tábornok körülsírva.**
- A tudomány áldozata.**
- Merénylet egy jegyző ellen.**
- Harc a szénért.**
- A megcsufolt oltárisszantség.**
- Estély a várban.**
- Liszt.**
- Vanderbilt versenyjárása.**
- Krause harmincz koronája,**
- Vilma könyvéből.** Irta: Gárdonyi Géza.
- A keresztelők.** Irta: Guy de Maupassant.
- Tárcza: A veterán leánya miatt.** Irta: Sipulusz (Rákosi Viktor.)
- Regény-Csarnok: Dr. Moreau szigete.** Irta: H. G. Wells.

Ellenzéki manőverek.

Budapest, január 20.

Eszünk ágában sincs gunyolódni a felett, hogy a szélsők nagy garral hirdett parlamenti akciója elmaradt. Nem gunyolódunk pedig azért, mert eleve tudtuk, hogy az ellenzék tulnyomó része sokkal józanabbul ítéli meg a helyzetet, semhogy szükségét látná a rendkívüli fegyverek alkalmazásának.

Az ellenzék a katonai javaslatok tárgyalása alatt belátta, hogy azok keresztülvitele szükséges és elkerülhetetlen, megtette a maga részéről szükségesnek tartott megjegyzéseket és kijelentéseket s

miután azokra a legilletékesebb helyről a lehetőség szerint a legkielégítőbb választ kapta, letette a fegyvert. Ez mindenestre loyális eljárás volt, a melyre elménczkedéssel válaszolni nem volna gavalléros eljárás.

Vagy vak, vagy igen naiv az a politikus, a ki még ma is kételkednék abban, hogy báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter honvédségünk legbuzgóbb, leglelkesebb és legfáradhatatlanabb fejlesztője, a ki a honvédség harczképességét igen magas nivóra fokozta s ezért őt elismerés illeti meg. Ha többet nem tehetett, az bizonyára nem rajta mult.

Hétfőn a kvóta felett vitatkozik ismét a képviselőház. A királyi döntésen változtatni nem lehet; hogy pedig a Felsőnek joga volt dönteni, ahhoz kétség nem fér. A törvény világosan intézkedik. Az ellenzék Kossuth-párti része mégis vitatkozni akar felette. Mily alapon? Hiszen a kvótabizottságok megállapodása után hosszú, majd három hetes vita volt, a mely alatt az ellenzék minden létező és nemlétező érveket felhozott álláspontja mellett. Új kapukat nem döngethet.

Am beszéljen újból. Hiszen Komjáthy már jelezte is, hogy azt akarja tudni, mely alapokon döntött a király? Nem világos-e a felelet? Nem tudja-e ő ép oly jól, mint mi, hogy ugyanazon adatok alapján döntött a Felső, mint a mely adatok folytán a két kvótabizottság megállapodott egymással? Nem ismeri-e az ellenzék a

kormány álláspontját? Hiszen nyíltan és őszintén nyilatkozott a miniszterelnök. Minden felvilágosítást megadott, a mi csak lehetséges volt, több nyilatkozatot kívánni a kormánytól annyi volna, mint kiszolgáltatni legbensőbb ügyeinket Ausztriának. Ezt pedig a kormány, illetve Széll Kálmán megtenni semmiesetre sem fogja.

De az ellenzék azért csak beszéljen. Hiszen ezt parlamenti taktikának nevezik s a mig az ország érdekeire nem káros, hadd teljék benne kedve az ellenzéknek.

Tudjuk, hogy meg fogják fontolni, mennyi sürgős munkája van még az országgyűlésnek. Tudjuk és bebizonyítva látjuk, hogy a parlament munkásságát megbénítani nem akarják. S ez elég nekünk.

Beszélni szabad, sőt sokszor kötelesség.
Saturnus.

POLITIKAI HIREK.

Az új osztrák kormány. A bécsi hivatalos lap ma közölte a mostani kabinet elbocsátásáról és az új kormány kinevezéséről szóló legfelsőbb kéziratokat, melyeknek tartama a következő:

Ő felsége e hó 18-án kelt legfelsőbb kézirattal dr. Wittek vasutügyi miniszternek a minisztertanácsban való elnöklésről történt lemondását elfogadta és kinevezte dr. Koerber Ernő titkos tanácsost miniszterelnökké s a belügyminiszterium vezetőjévé, továbbá kinevezte gróf Welsersheimb Zeno tábornagyot újból honvédelmi miniszterre, dr. Wittek Henrik titkos tanácsost újból vasutügyi miniszterre,

Beküldött czimekre két hétig ingyen küldünk mutatványszámokat.

TÁRCZA.

A veterán leánya miatt.

Az Aradi Közlöny számára írta:

Sipulusz.

(Rákosi Viktor.)

(Utánnomás tilos.)

A Florián-utca egyik földszintes házában, egy tisztességes polgári berendezésű szobában egy uriember fekszik felkötött orral.

A Puturluk-köz egyik kétemeletes házában nem tudom milyen berendezésű szobájában egy másik uriember fekszik, felkötött füllel.

Az első én vagyok, a második nem tudom kicsoda; de az bizonyos, hogy ha az elsőnek nem volna felkötve az orra, a másodiknak nem volna levágva a füle.

Röviden: ő lenyeste az én orromat, én lesztem az ő fülét. Meg is orrolt erősen, a miért én lefüleltem őt.

Nagy históriája van ennek a dolognak. Az orrok és fülek tragédiáját a kezek és lábak komédiája előzte meg.

Ugy történt a dolog, hogy barátaimmal elmentünk mulatni a Radetzky veterán-egyesület nyári mulatságába. Önök azt hiszik, hogy

ez nem mulatság? Nagyon tévednek. A veteránok belátják, hogy súlyos dolog veteránnak lenni, s azért mindegyik hord magával enyhítő körülményül egy csinos ifju leánykát, a ki oly édesen nevezi az öreg papának, s oly édesen mondja nekünk: Uram!

„Uram!” Ez az egész, ennél tovább nem megy. A veteránok leányai katonagyerekeknek tartják magukat (otthon is csupa csataképet látnak a falon!) nem bizalmaskodnak senkivel és ők se tűnnek bizalmaskodást.

Én mégis bizalmaskodtam Annával. Anyyira mentem, hogy limonádét hoztam neki és a mit benne hagyott, azt megittam. Sokat táncoltam vele s elloptam a virágját. Huzamos ideig karonfogva sétáltam vele s legyeztem őt.

Ilyen stádiumban volt az udvarlás, mikor egy plisszirozott ingü, vörös szalagos rendező megfog és ezt mondja:

— Mi célja van önnek azzal a fiatal leánnyal?

— Mulattatni akarom őt.

— Figyelmeztetem önt, hogy Anna menyasszony.

— Köszönöm. Hát aztán? Az ön menyasszonya?

— Nem. Egy jóbarátomé, a ki nincs jelen. Utazik.

— Es önre bizta a menyasszonyát?

— Rám.

— Hát akkor miért nem udvarol neki?

— Jó barátom menyasszonyának? Soha.

— De mikor a leány unatkozik.

— Joga van hozzá, mert már menyasszony.

— Ha láttam volna, hogy foglalkozik vele valaki, nem udvaroltam volna neki. Sokkal messzebb mentem, semhogy visszaléphetnék.

— Micsoda? Ön nem lép vissza?

— Nem. Csak hat órákor reggel, a mikor haza megyek.

— Az késő. Ez utolsó szava?

— Utolsó.

A plisszirozott inges fiatal ember meghajtottta magát és így szolt:

— Fogadja őszinte részvételemet.

— Miért?

— Mert a ma esti kidobásnak ön lesz a tárgya.

Ugy beszélt, mintha a kidobást már előre fölverték volna a bál programjába. Azonnal

dr. *Böhm-Bawerk* Jenőt, a közigazgatási bíróság tanácselnökét pénzügyminiszterre, báró *Spens-Boden* Alajos titkos tanácsost és morvaországi helytartót igazságügyminiszterre, lovag dr. *Hartel* Vilmos titkos tanácsost és osztályfőnököt vallás- és közoktatásügyi miniszterre, dr. *Resek* Antal titkos tanácsost és osztályfőnököt miniszterre, rosenburgi és kulmbachi báró *Call* Guidó rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter címével és jellegével felruházott diplomáciai ügynököt kereskedelmi miniszterre, báró *Giovanelli* Károly közigazgatási bírót földművelésügyi miniszterre, végül *Pientak* Leonard udvari tanácsost, a leMBERGI egyetem rendes tanárát miniszterre.

A rendőrség az új bünvádi perrendtartásban

Irta: Rosenberg Károly dr.
aradi ügyvéd.

Fenti cím alatt *Singer és Wolfner* budapesti könyvkiadó cég kiadásában egy rendkívüli hasznos könyv jelent meg, mely úgy tartalmánál mint szakzerű feldolgozásánál fogva hivatva van a törvénynek a gyakorlatba való szabatos alkalmazását előmozdítani.

Rosenberg Károly dr. a büntetőjogi irodalom terén már hangzatos névre tett szert és legutolsó munkája: *Az esküdtek utmutatója* a szakirodalomban is kiváló elismerésre talált. Jelen munkája valóban szükségét pótol most, midőn az új bünvádi perrendtartás új korszakot nyit meg a büntető ügyek elbírálása terén.

A nagy reformok közül, melyek a büntető igazságszolgáltatás terén már az év első napján életbe léptek, a legfontosabbak egyike: a büntetőügy előkészítése, a *nyomozás*. Az eddigi gyakorlat megmutatta az utat, hogy mely irányban kell megvalósítani mindazt, amik a büntetőügyek felderítésére, a bűnösök kipuhatólására és a büntény kétségbevonhatlan megállapítására vonatkoznak.

Az 1896. XXXIII. törvénycikk ide vonatkozó intézkedései végre határozott formában egyöntetűvé tették az előkészítő eljárást és a mit a kulturvilág modernjudikaturája vívmányként ünnepel, a mit a gyakorlati tapasztalat helyesnek és célirányosnak felismert, az mind e törvényben testet öltött és ezzel az új magyar büntető eljárás oly magas polcon áll, mely méltó büntető törvényeinek dicsőségéhez.

A nyomozással megbízott hatóságokra és hatósági közegekre a törvény rendkívül súlyos

feladatot ró, úgy, hogy tekintettel a nagy anyagra, a személyzet csekélységére, majdnem emberfeletti munkát végez a *rendőri hatóság*, ha csak megközelítőleg is teljesíti felelősségteljes hivatását.

Rosenberg Károly dr. munkája felölelte az összes anyagot, mely a rendőrség hatáskörét, feladatát és hivatáskörét tartalmazza.

Súlyt helyezett arra, hogy könnyen áttekinthetővé tegye a törvénynek intézkedéseit és a törvény egyes szakaszainak kitüntetése mellett, nemcsak a törvény szövegét, hanem a törvényhozó hatalom intencióit magában foglaló indokolásokat is felvette a szövegbe.

A munka teljesség szempontjából az 1900. január 1-ig terjedő összes idevágó miniszteri rendeletekre is kiterjeszkedett, úgy, hogy ezáltal oly kézi könyvet ad az illető hatóságok kezébe, mely *tökéletes utmutatóul* fog szolgálni működésünkben.

Rosenbergnek ezen művét a fővárosi szakörök melegen ajánlották az érdekelt hatóságok figyelmébe, mint olyat, mely szép nyelvezetével, a törvény világos és könnyen érthető magyarázatával, az újabb büntető jogirodalom díszére válik.

Mi is örömmel gratulálunk ehhez a szép sikerű, igazán hézagpótló munkához a szerzőnek, a mi derék *Carolus*-unknak, a ki e nemű bokros elfoglaltsága dacára nap-nap mellett szórakoztatja lapunk közönségét az ő pompás, eleven színházi kritikáival.

A mű rendkívül izléses kiállításban jelent meg Budapesten s minden könyvkereskedésben kapható.

TAVIRATOK.

Az új osztrák kormány.

Bécs, január 20. (Saját tud. távirata.) Az új miniszterek ma délelőtt tették le az esküt. *Körber* miniszterelnök eskütételénél *Goluchowski* gróf külügyminiszter és *Abensperg-Traun* gróf főkamrás, a többi miniszter eskütételénél *Körber* miniszterelnök és *Abensperg-Traun* gróf főkamrás interveniált. Az eskütétel után az uralkodó az összes minisztereket kihallgatáson fogadta.

értesítettem barátaimat, a kik körülvetek. Én Annához léptem, megfogtam a kezét s szólék:

— Bocsásson meg kisasszony, ha nem lehetnék azon helyzetben, hogy a második pohár limonádét is én hozzam becses ajkainak megvedvesítésére.

Ő rám emelte szeméit s remegő hangon felelt:

— Uram!

Ennél többet egész este nem hallottam még tőle. Nem volt nagyon szellemes, de minek is? A szellem a csunya leányok kiváltsága.

Csakhamar megtudtam, hogy miért remeg a hangja.

Az ajtóban két óriás jelent meg. Eddig nem láttam őket a mulatók között. Ugyilátszik, alantas rangot viseltek a veterán világban. Nagy illendőség tudással levetették a fekete kabátjukat s az ajtónál egy székre tették. Ing ujjban még félelmesebbek voltak.

— Ismerem őket — szolt Tamás barátom — ezek a veterán-egyesületnek illetlen vendégek kidobására szerződött inasai. Egyszer már kidobtak a régi polgári lövőházból. Minden ellenállás hasztalan. Ok szakemberek, mi csak műkedvelők vagyunk a verekedés terén.

A zenekar abba hagyta a keringőt, a veteránok összegyűltek kárörvendezni. Még egy-

szer kezet csókoltam Annának s azzal megkezdődött az elvonulás Jellasics hasznos elvei szerint. Az ajtónál az óriások utólértek bennünket és kézzel lábbal segítettek bennünket kifelé.

Igy végződött a mulatság.

Pár napra rá, hosszú fekete kabátban, három fiatalember állit be a lakásomra, köztük a már ismert plisszirozott inges. Láttam már én sokszor ilyen alakokat, csak hogy többnyire hangversenyvel és tánczvizgalommal voltak összekötve. A plisszirozott inges bemutatja magát, hogy ő Bertiani magánhivatalnok és tartalékos dalárdista.

— Tartalékos dalárdista? Hogy érti ezt? — kérdém nem csekély bámulattal.

— Hát úgy, hogy a tenorprimet énekelem a *Pakfonhang* dalárdában, de csak akkor, ha Svarcz ur beteg.

— Es Svarcz ur most egés. séges?

— Nem a, most épen beteg.

— Hát akkor mért nem megy tenorprimet énekelni?

— Uram! Nem arról van szó. Mi azért jöttünk, hogy öntől Anna vőlegénye nevében elégtételt kérjünk.

— Hárman?

— Talán nem elég?

— Sőt sok is. Nincs itt szó váltóról.

Ozmán Digma fogságban.

London, január 20. (Saját tud. táv.) A Daily Telegraph-nak jelentik Kairóból tegnapi kelettel: Este az a hír érkezett ide, hogy *Ozmán Digmát* elfogták és holnap Szuákimba hozzák.

Az oroszok Kis-Ázsiában.

London, január 20. (Saj. tud. táv.) A Reuter-ügynökségnek jelentik Kalkuttából mai kelettel: Annak a Teheranban szárnyra kelt hírek, hogy *Kabulba* orosz képviselőt neveztek ki, itt nem adnak hitelt. A kis-ázsiai orosz csapatok mozgulatait mozgósítási gyakorlatoknak tekintik.

Egyről-másról.

(Farsangi világ. — A régi budai Redout. — A Teknődisznó és társai. — Irodalmi ujdonság. — Festőkről. — Körmagyar és Kreutzpolka.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Tulajdonképpen nekem most nem volna szabad írótolhoz nyulni. Egy hét óta be van kötve a szemem, szembajjal pedig nem jó tréfálni. De hát a szegény ember pihenést nem ismer, a betegség is luxus nálunk. Pedig most farsangol a világ és úgy illenek, hogy vidám mulatságról, társaságos összejöveletekről írjak. Igaz, hogy a farsang meglehetősen lanyhán indult. Sokat várnak a protestáns báltól, melynek háziasszonyai társaságunk legelőkelőbb hölgyei és a budai új redut felavatása is fényesnek ígérkezik. Büszkéek is a budai részen valók az ő pompás mulatóhelyükre, a melyet 30-án avatnak föl elite bállal.

A régi rudat-ra már alig emlékeznek a budaiak. Porrá váltak azok, a kik utoljára tánczolták benne a *langaust*. Pedig nevezetes épület volt ez a *tánczház*. Nemcsak a legelőkelőbb bálakat tartották ott, de ott folyt le a hires 1790—92-iki országgyűlés is. Az a *Dieta* volt ez, a melyiken hosszú idő után először öltöttek magukra magyar köntöst dédapáink s a melyiken a magyar színészet és irodalom mellett először indult meg nagyobb akció. Ha egyik-másik elődünk látná, hogy a mostani magyar nyelven szóló theatristák holmi „*A férj vadászni jár*“ és a „*Teknősbéka*“ című

— Hajlandó ön bocsánatot kérni?

— Soha. Minek utazik az az ur, ha vőlegény?

— Tehát mikor legyen a kardpárbaj?

— Türelem, majd megnevezem a segédeimet.

Megmondták, hogy hova küldjem Hentalle-reimet és elakartak menni. Az ajtóban megfogtam a dalárdás kabátjukat.

— Hogy hívják kérem az ellenfeletem?

— Biró Péter.

— Köszönöm. Még ma intézkedem.

Két jó barátomat el is küldtem és sikerült is másnap délelőtt kilencz órára a fegyveres találkozózt megállapítani.

Igy keveredik az ember párbajba egy ismeretlen magánhivatalnokkal, amiért az utazik, holott menyasszonya van. En nem is tudom, miért nem adnak több dolgot és kevesebb fizetést a magánhivatalnokoknak. Akkor nem lenne idejük és pénzük utazni.

Másnap királyi pontossággal megjelentünk a párbaj helyszínén, Sztrakay vivótermében. Sztrakay bevezett a nagy terembe, ő pedig félrevonult verset írni. Odabent már vár négy teljesen idegen ur, kik közül három élénk sietett. A plisszirozott ingü nem volt köztük. Bemutatták magukat s a harmadikat. Az utóbbi-

darabokat adnak elő, bizony talán le is kapatnák azt az aktort a tizkörméről — ha t. i. nem publikálhatná a nemes levelét mint teték hajdan az erre jogosult színészek. Más idők más emberek.

Nincs szüksége ma már az intelligens embernek az ósdi kutyabőrre, de a saját ábrázata még mindig pirulhat a jóra való magyar embernek az ilyen lascivítások hallatára.

Becsülöm a kassai publikumot, a mely kikelt a francia disznóságok ellen — de még a kassai theatrum igazgatóját is, a ki palam et publice jelenti ki, bár minden ilyen darabra üres maradna a színház. Vajjon el fogja-e ezt mondani Feld Mátyás is, a ki most a kecskeméti direktorságra aspirál? A teljesen magyarrá lett *Feld papa* fiától elvárjuk, de meg Katona szelleme is involválja, hogy a tősgyökeres Kecskemét szintén magyar repertoirt kapjon.

Igy az ablakon át, még pedig fél szemmel nézve a világot, még a szokottnál is szürkébb és csunyább és szinte elhiszük dr. Blaskovich Sándor „*Új magyar szemléje*“-nek, hogy szeretné refermálni a mi rozoga társadalmunkat. A szerkesztő maga is író ember, akinek nemcsak Budapesten, de már Párisban is előadták egy darabját, nem megvetendő pont az sem, hogy Blaskovich gazdag gentry fiu, s így nem muszájból forgatva a pennát, valóságos élvezet lehet az.

Megfordítva nem mondhatnám, mert imhol, én sokkal szivesebben nyargalnék egy pompás telivéren, a melyet ott neveltek a kis-szántói *Königswarter* ménésben, mint hogy prózában nyakgatom itt ezt a rossz szárnyas gubancot. Különb — ezt multkorában hallottam egy distingvált uri hölgytől — nem is divat irodalomról beszélni. Csak képekről, festőkről emlékezni chic, no meg egy kicsit a zenéről.

Az arisztokracziában most sokat beszélnek a királyné legújabb arczképéről, melyet *Koppay* tanár festett. A kép *Festetich* Mária grófnő szalonjában, Bécsben van kiállítva és mindazok valósággal bucsut járnak hozzá, akik az életben közel álltak dicsőült nagyasszonyunkhoz. Király 6 Felsege is megnézte s oda nyilatkozott, hogy ez a kép, még a híres Winterhalten-félenél is hivebb, pedig Winterhalten természet

ról feljegyzem, hogy állatorvos növendék volt. Ez volt a párbaj-orvos.

— Bocsánat uraim! — kezdék — a segédek visszaléptek, mi ma reggel vállaltuk el az ügyet. Remélem, nem lesz kifogásuk.

— Oh, a világért sem.

Tehát kezdjük.

Nekivetkezünk. Én ezelatt Báró Pétert fixiroztam. Gyöngye kis figura volt. Nem méltó Annához.

— Rajta!

Összecsaptunk. Ő behunya szemét, kitátotta a száját s úgy vagdalózott, mint Kinizsi a kenyérmezei ütközetben. Egyszer aztán én is nekieresztettem a kardomat. A következő pillanatban én elvesztettem az orrom hegyét, ő meg a füle végét. Véresek voltunk. Az állatorvosnövendék rögtön egész szakszerűen kezelte alá vette Biró Pétert. Én felkötöttem az orromat.

Ekkor Sztrakay Norbert újabb csoportot vezetett a terembe. Köztük a plisszírozott ifjut.

— Hát maga mit keres itt? — mondtam neki a zsebkendő alól.

— Mit? Hát hozom Biró Pétert párbajra.

— Micsoda, hát nem az az, a kivel én megverekedtem?

— Majd csak ezután verekszünk — morogt meg egy mély basszus, mely nem magán,

után és nem emlékezetből, más arczkép segítségével, mint Koppay, festette a királyasszonyt.

Egy másik jeles magyar festőnknek, *Ferraris* Arthurnak pedig a német császár ül majd nemsokára modelt. Nem első képe ez Ferrarisnak a hatalmas imperatorról, aki ezt a magyar művészt épen úgy, mint *Parlaghy* Vilmát is, már több ízben kitüntette. Általában most Berlinben tüntetnek a magyar szimpátiákkal.

Vilmos császár elrendelte, hogy a legközelebbi udvari bálon *körmagyart* tánczoljanak, a mit egy kassai tánczmester tanít be.

A mi báljainkon, a mi ifjuságunk persze nem tánczolja apáink délczeg tánczát. Helyette divatba jött a kerge-bürge mozdulataiban hasonlatos *Kreutzpolka*, meg egy csomó angol nevű, czifra kalamajka. Nemzetközies vagyunk már mindenben. Eldobtuk az attila-dolmányt, nagyrészt a régi jó magyar erkölcsöket is. Miért ne lehetne a tánczunk is idegen.

Buller tábornok körülzárva.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 20.

Buller tábornok napi parancsa, amelyet mai távirataink között közöltünk, igazat mondott: „*Nincs ut visszafelé.*“ Győz, vagy ott pusztul az angol sereg; — és a jelek arra mutatnak, hogy a döntő mérkőzés, amelynek híre soká már nem késhezik, az angolok újabb vereségével fog végződni.

Buller a legvadabb, legszagatottabb vidéket választotta operációi színhelyéül, olyan területet, a milyenen a burok már sokszor megmutatták, hogy feltétlenül előnyben vannak, mert ismerik a terepet és könnyű, jó lovasok és ráadásul nem támadnak, hanem védekeznek, a miben minden szirt, minden zeg-zug őket segíti. A hova *Buller* ment, az *egérfogó*, amelyből csak döntő diadal vezethet kifelé.

A burok nagy nyugalma feltűnő. Az angol tábornok erősen aggasztja a bizonytalanság érzése. Nem értik, miért hagyták a burok *Buller* szinte ellentállás nélkül nyugodtan masírozni át a Tugelán. És a hány tüzérségi támadást az angolok megkezdnek, választ sem kapnak rá a buroktól, azok takarékoskodnak a puskaporukkal komolyabb perczekig.

Egy újabb veszedelemre is rájöttek most

hanem egy közhivatalnoknak is becsületére vált volna.

— Köszönöm, nincs több orrom, de annak az urnak van még egy fél füle. Próbáljon annál szerencsét.

Ezzel a fületlen ur segédeihez fordultam.

— Hogy jöhettek én hozzám azzal, hogy a segédek megváltoztak?

— De kérem, tényleg megváltoztunk, tegnap Grosz és Solymári voltak, mi csak ma reggel álltunk be.

— Hajlandó ön bocsánatot kérni? — mondá a fodros ingű.

— Soha. Majd ha megnő az orrom, verekszünk.

Ezzel kivonultunk barátainkkal. Az ajtónál újabb csoporttal találkoztunk, mely befelé igyekezett: ez volt a fületlen ur ellenfele. Kérdezték, hogy be lehet-e már menni?

— Csak tessék. Van még egy ép ember odabent.

Hazamentem. És most itt ülök a Flórián-utcai polgári berendezésű szobában, tanakodva azon, hogy 1. kinek vágtam le a fülét, 2. ki vágtá le az orromat, 3. miért vágták le egyáltalán az orromat és 4. miért vágtam én le az ismeretlennek a fülét?

Tanulság: Veterán leányának csak akkor udvarolj, ha a vőlegénye itthon van.

már az angolok. Arról tudott *Buller* is, hogy ha egyszer megverik választott támadási vonalán, a Tugela felé vissza nem tud menni. Most azután megtudta, hogy másfelé sem. Háta mögött alig 20 mértföldnyire Oranje szabadállam határa van már, a mely a hegyháton vonul végig. Ezt a hegyhátat az oranjei burok megszállva tartják. A hős *Cronje* tábornoknak csapatai vannak ott, aki *Methuen*-en aratott győzelme óta nagy szabad erővel rendelkezik. *Cronje* most visszaadja a segítséget, a mit a minapiban ő kapott *Joubert*-től. Kisebb önálló csapatai kalandoznak minden irányban, lord *Dundonald* tábornok találkozott is velük, kisebb csatározást is folytattak.

A helyzet tehát az, hogy *Buller* és *Warren* körül akarták fogni a burokat s e helyett azok várják őket „ölelő karokkal.“ Nem kockáztatnak feleslegesen semmit, sem embert, sem lőszeret, a kellő pillanatra nyugodtan várnak.

Ezt *Buller* éppen nem mondhatja magáról. Nem bátorság a mit tesz, hanem vakmerőség, a melynek a katonai tudomány és tapasztalás nem ad jogosultságot. Véletlen eset, ha sikert arat, akkor mentve van. Ha veszít, egész seregével megtanulja, mit jelent a „vae victis!“

Mai távirataink ezek:

Buller mozdulatai.

London, január 20.

A *Reuter*-ügynökségnek jelentik *Viljiens-Kampból* 17-iki kelettel: A mult éjszaka nyugodtan telt el, csak az előőrsök tettek néhány lövést. Ma napkeltekor az angol csapatok még régi hadállásukban voltak és egy ágyút sem hoztak még át a folyón. A zwartskopi hegyhátról azonban másfél üteg ostromágyu bombázni kezdte a burok állását. Ot óraker az ágyuzás igen erős volt.

London, január 20.

A *Reuter*-ügynökségnek jelentik a Felső Tugela partján lévő *Viljiens-Kampból* *Lawrence*. *Marpuezen* át 16-iki kelettel: *Buller* tábornok második mozdulata az volt, hogy egy pánczélosvonat sok legénységgel és ágyúkkal a mult éjjel *Colenso*-ba ment kémszemlére. Ezt heves ágyuzás követte, mire az angolok visszatértek a táborba. Egy bur megsebesült. A burok nem viszonozták az ágyuzást.

A Tugela folyón innen lakó kaffereket az angolok értesítették, hogy hagyják el a kraalokat. Az ütközet legközelebb megkezdődhetik.

Harcz Colenso mellett.

London, január 20.

A *Times*-nek jelentik *Pietermaritzburgból* 18-iki kelettel: *Buller* és *Warren* tábornokok említett hadereje sok gyalogságból, lovasságból és lovasított gyalogságból áll. A *Warren*, *Dundonald*, *Hylidiard*, *Clery* és *Hart* parancsnoksága alatt álló hadak kitűnő állást foglaltak el, a mely *Ladysmith* felé az egész völgyön uralkodik. A csapatok egy része *Chieveley*-ben maradt, hogy megakadályozza a burokat abban, hogy *Colenso*-nál átkeljenek a Tugela folyón.

London, január 20.

A *Standard*-nak jelentik *Spearmans-Farmból* 18-iki kelettel: Az jelentik, hogy a burok *Colenso*-val szemben hétfőn, mikor látták, hogy *Buller* tábornok kizavarta őket hadállásukból, egy délre eső ponton átkeltek a Tugelán és a község összes házait felgyújtották. Minthogy az angol csapatok *Chieveley*-ből előrenyomultak, a burok visszavonultak a *Colenso*-val egy

vonalon lévő sánczaik közé. A britt gyalogság csatározva előrenyomult a támadásra. A második határvonalban jöttek a tartalékok, míg a britt lovasság a jobbszáron egészen a folyóig kémszolgálatot végzett.

A buroknak Colenso mellett álló hadereje valószínűleg tetemesen gyöngült az által, hogy erős csapatokat küldtek nyugatra, hogy Buller előrenyomulását megakadályozzák. Gyorsan elhagyták a folyó mentén lévő sánczokat és a Colensoval szemben álló dombokat, miközben shrapneljeink szétszórták őket. Estére Colenso mellett egy puskalövésnyire már nem volt ellenség. Az angol haderő visszavonult Chieveleybe.

Ütközet várható.

London, január 20.

A Reuter-ügynökségnek jelentik *Ladysmithből* Spearmans-Kampon át 17-iki kelettel: Itt minden nyugodt. A helyzet változatlan. Tegnap Colenso és Springfield felől erős ágyuzás, a fől-szabadító csapatok ágyuinak dörgése hallatszott ide. Nagy hőség van.

Pretória, január 20.

Hivatalos jelentés szerint az angol csapatok tegnap reggel két különböző ponton kezdték meg az átkelést a Tugela folyón. Ütközet várható.

A déli harcstérről.

Pretória, január 20.

Egy tudósító, a ki a burok colesbergi táborában van, tegnap a következőket táviratozza: Szombaton az angolok el akarták vágni az Achterfanggal való összeköttetést, de pretóriai és johannesburgi rendőrcsapatok megakadályozták őket ebben. 16-án az angolok be akarták venni *Delarey* hadállását, de vissza kellett vonulniok táborukba, mialatt a burok gránátokkal üldözték őket.

Colesberg környékén napról-napra szörványos ágyuzás folyik kevés eredménnyel.

Mafeking.

Pretória, január 20.

Hir szerint *Plumer* ezredes Tuliból három pánczélos vonattal Gaborones közelébe érkezett. Valószínűleg az a szándéka, hogy *Mafekinget* fől-szabadítsa.

Leczke a „szabadság”-ból.

Washington, január 20.

A szenátus elfogadott egy indítványt, a melyben felvilágosítást kér *Mac Kinley* elnöktől arra nézve, hogy Transzvál valamely képviselője elismeréséért folyamodott-e, ha igen, teljesítették-e kérését, ha pedig nem teljesítették, mely okokból tagadták meg a kérelem teljesítését. *Hale* szenátor heves beszédet mondott, a melyben úgy nyilatkozott, hogy barátja Angliának, de *sajnálja, hogy ilyen nagy hatalmaság meg akar buktatni egy köztársaságot*, mikor éppen Anglia jogot formál arra, hogy olyan nemzetnek tekintsék, a mely a szabadságért száll sikra.

Anglia újból mozgósít.

London, január 20.

A lapok jelentése szerint kiadták a parancsot, hogy a 8. hadosztályt azonnal mozgósítsák Aldershotban.

Az angolokat ellenőrzik.

Pretória, január 20.

Azoknak az angol alattvalóknak, a kik még a Rand-vidéken vannak, felülvizsgálták az utlevelüket. Mindegyiknek meg kell mondania, hogy miért akar az országban maradni.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *Orpheus a pokolban*, operette. Este: *Baba*, operette. (Páratlan bérletszűnet.)
Hétfő: *Faust*, opera. (Páros bérlet.)
Kedd: *Ingyenélők*, vigjáték. (Páratlan bérlet.)

Kubelik Jan Aradon.

— A vasárnapi hangverseny. —

Holnap reggel érkezik Aradra *Kubelik Jan* a híres hegedűművész, aki hetek óta lázban tartja a magyar zenevilágot. Pénteken Kolozsvárott, ma pedig Nagyváradon hangversenyzett a művész s onnan indul utnak a reggeli vonattal, hogy aradi hangversenyét megtarthassa.

Elmondhatjuk, hogy hangverseny elé még alig nézett ilyen érdeklődés, mint a mai elé. A *Fehér Kereszt* nagyterme zsufolásig tele lesz. Nehány állóhelyre szóló jegyen kívül már nincsen több.

A műsorból a mit a művész lejátszani fog első tekintetre is látható, hogy nagystylü és bravuros produkciókat fogunk hallani. A hol *Paganini* szerepel briliáns technikát követelő *God save the Queen* cifrázataival ott nagy élvezetre lehetünk elkészülve.

A hegedűművészt prágai kollégája, *Schwab Lajos* zongoraművész kíséri. A hangverseny műsora a következő:

- I. *Ernst*: fis-moll hangversenye.
- II. *Schumann*: Träumerei.
- III. *Ernst*: Magyar melódiák.
- IV. a) *Paganini*: God save the Queen.
b) *Paganini* D-dur hangversenye.

A hangverseny pont 5 órakor délután kezdődik s a közönség annál is inkább jobban teszi, ha pontosan megjelenik, mert az egyes számok alatt a zaj és kellemetlenségek elkerülése végett az ajtók zárva lesznek.

Az óriási érdeklődés, mely *Kubelik* aradi hangversenyét megelőzte, arra indította a hangverseny rendezőségét, hogy amennyiben kellő számu előjegyzés lesz, a legrövidebb idő alatt egy második hangversenyt is rendez. A rendezőség tehát azon kérelemmel fordul a közönséghez, hogy előjegyzéseit a legrövidebb idő alatt megtegye, mert így jó helyekről idején lehet gondoskodni. Bővebb felvilágosítással *Révész Nándor* könyvkereskedésében szolgálnak.

*

Az éjszaka folyamán kaptuk Nagyváradról a következő táviratot:

Nagyvárad, január 20.

Kubelik Jan, a geniális hegedűs mai hangversenyén valóságos extázisba hozta a közönséget, mely minden száma után tomboló tapsorkában tört ki.

* **A heti műsor.** A következő hét műsorát egyelőre csak az első felére lehetett megállapítani. Ennek oka a betegségek, melyek a színház több tagjának közreműködését bizonytalanná teszik. Így hétfőn páros bérletben *Faust* opera kerül színre, míg kedden páros bérletben megismétlik *Sardou* pompás vigjátékát, *Az idegesek*-et.

* **Kubelik Jan a színházban.** Az oly hirtelen híressé lett cseh zseni bizonyára akkor érdekli a közönséget legjobban, ha hegedűjével áll előtte. Kétségtelen azonban, hogy a mindennapi színvonal fölfe emelkedő embereket épen csak látni is érdekes dolog. A kiknek holnap nem lesz módjukban *Kubelikot* a *Fehér Keresztben* meghallgatni, este a színházban „*A baba*” előadása alatt egy első emeleti páholyban megláthatják. *Leszkay* igazgató a holnapi hangverseny rendezőjének, *Révész Nándornak* a művész számára egy páholyt ajánlott fel, melyből az előadást a tiszteletére rendezendő lakomáig nézni is fogja.

* **Eszter** a czime egy zsidó tárgy dalműnek, melyet *Leszkay* igazgató legközelebb előad. Az érdekes és hatásos darab írója *Toldi Márton*, a budapesti „Dalos Színház” igazgatója, aki a színészeletből való tárcaival jó nevet szerzett már az irodalomban. A darabban a drámai és az énekes személyzet tagjai fognak résztvenni. A szép zsidó dallamokat zsidó karmester szedte össze.

* **Művészet a vidéken.** Mint Szegedről táviratozzák, az ott működő képzőművészeti egyesület, mely *Wlassics* miniszter művészeti decentralizációját *Hock János* lelkes agitációjával először valósította meg, márcziusban szándékozik megnyitni harmadik mütárlatát. Ezutal a kiállítás rendezésére Szeged szülötte, *Vastagh György* vállalkozott s ajánlatát a szegedi egyesület annál inkább elfogadta, mivel programja szerint szivesen nyit tért a magyar művészet bármely csoportkiállításának. E művészeti ügyek érdekében jött le *Hock János*, a szegedi művészegylet tiszteletbeli tagja és *Szikray Ferencz* törzstagja a Nemzeti Szalon képviseletében Szegedre. A vendégeket *Stelczel Frigyes* elnök, *Erdély Béla* igazgató, *Zentbauer János* titkár fogadták. Ez alkalommal szóba került a műcsarnok is, a mely oly nyilatkozatot tulajdonit *Hock János* szegedi művészi munkásságától *Stelczel* elnöknek, a melyet — mit a szegedi sajtóban közzétett hivatalos nyilatkozata is igazolt — ő soha sem tett s valótlan-ságnak deklarált. A szalon küldötteinek tiszteletére a szegedi egyesület elnöke a Kass-fogadóban fényes ebédet adott, este pedig a vendégek a város páholyában nézték végig *Faust* előadását a diszes közönség rokonszenves érdeklődése mellett.

* **Gutius és Sipulusz.** *Budapestről* írja tudósítónk: A kedden, január 22-én színrekerülő *Napoleon öcsém* színpadi próbáját tartották a *Vigszínházban* és a félhomályos nézőtérén, két sarokszéken, egymás háta mögött ült a darab két szerzője: *Gutius* és *Sipulusz*. A két bohózatiró komoly volt megdöbbenően komoly. Mintha soha életükben nem kacagtak volna és nem kacagtattak volna meg soha másokat. Pedig csupa pajkos jókedv, csupa kacagtató ötlet ez a két ember. És itt, a közös darabjuk első próbáján elhagyta őket a humoruk, sők, a kik mindig élcelődnek, rengeteg komoly arcczal figyelnek a színpadra: vajjon elég bolondos-e a darabjuk? A második felvonás közepe táján, mikor a nézőtér homályából innét is, onnét is előtör egy-egy jóízű kacagás, a két szerző humora is visszatér.

— Voltaképpen melyikőtök írta a darabot? — kérdezte a *Magyar Színpad* egy munkatársa *Gutius*tól.

— Azt most még nem tudom — feleli.

— Hogy-hogy nem tudod?

— Hát ugy, hogy ha sikert arat a darab, akkor az első betűtől az utolsóig én irtam. De ha megbukik, akkor *Sipulusz* írta az elsőtől az utolsóig.

Sipulusz három lépéssel odobb állt, s közben *Ditroit* igyekszik meggyőzni arról a dramaturgiai igazságról, hogy egy bohózat, a mely megbukik, szomorubb mint egy tragédia, a mely sikert arat.

— A szerzőtársam becsületszavára esküszöm! . . .

* **Az új Nemzeti Színház.** A *Nemzeti Színház* újraépítési ügyében — mint budapesti tudósítónk — táviratozza, ma a városházán értekezletet tartottak. Egyhangulag elvetették az intendáns abbéli tervét, hogy az új színházat az Erzsébet-téren építsék fel. Kimondották, hogy a színház újraépítéséről csakis a mostani helyen lehet szó.

* **Az aradi zenekedvelők egyesületének választmánya** f. hó 21-én vasárnap délelőtt 1/2, 11 órakor a zenede helyiségében ülést tart, melyre a választmányi tagok ez uton is tisztelettel meghívotnak. Az elnökség.

* **A kuplé-zár.** Az a nagy mondás, hogy a virágnak megültani nem lehet . . . kétségkívül áll az operettekre is. Es pedig vonatkozik nemcsak a darabban szereplő kisasszonyokra, hanem a töb-

biekre, például azokra is, a kikre ilyenkor bizonyosan legkevésbé gondolnak, szól tudniillik a komikusoknak is. Mert hogy milyen bajok származhatnak abból, ha a komikus torkának megtiltják, hogy megnyilják a maga módja szerint, arról egy kis történetet mond a miskolci tudósítónk. Miskolcra tudniillik a minap furcsa haboruság volt a színház előtt. *Ferenczi Károly*, a komikus a *Gésák*-ban többször elénekelte a maga kupléját. A közönség viharosan tapsolt és várt cserébe valami ráadást: egy kis helyi érdekű rögtönzést, a minőben Budapestben is, másutt is mindig kedvét leli a publikum. De hiába, a komikus nem értette el a gyöngéd czélzást s a darab új kuplé nélkül folyt. Annyira méltatlankodtak ezen, hogy mikor az előadásnak vége volt, nagy tömeg verődött össze a színészek kijárójánál és a komikust viharos *abczug* kiáltásokkal fogadta. A színész erre azzal mentegeltözött, hogy a színházi részvénytársaság igazgatója a színigazgatónak kétszáz korona büntetés terhe alatt megtiltotta a színpadon rögtönzött kuplék éneklését. A közönség erre *megéljenezte* a komikust s a részvénytársaságot kezdte abuzgolni, hogy megmutassa: a komikusnak megtiltani nem lehet . . .

A tudomány áldozata.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 20.

A rettegés küzd a nagy részvétellel, a hol *Kostanecki* Napoleon dr.-nak, a *krakkói* orvos-egyetem tanársegédének haláláról olvastak. A szerencsétlen fiatalember a tudományos munka áldozata. Hogy pestisben halt-e meg, vagy sem, nem merik a bécsi orvos kapacitások sem kimondani, azt a negatív választ adják csak, hogy a pestis bacillusait a vizsgálatnál nem találták.

Hogy nem pestis ölte meg *Kostaneckit*, azt nem mondják. A tévedéssel járó nagy felelősséget nem vállalják az orvosok, a kik beismerik, hogy alig-alig sejtik, mi a fekete halál, nem hogy pathológiáját ismernék. Valószínűnek mondják, hogy *akut laboratorium fertőzés fenforgott*, ez okozta a halált. További alapos vizsgálat lesz hivatva erre feleletet adni.

A szerencsétlen halottat a legnagyobb óvatossággal temették el, — még családja sem kísérhette utolsó útjára. Ezeket most megfigyelés alatt tartják a kórházban, mert attól tartanak, hogy fertőzve vannak.

A bakteriologiai intézetben az összes kísérleti telepeket és eszközöket, a melyeket *Kostanecki* használt, megsemmisítették, a beoltott állatokat elpusztították. *Kostanecki feleségét pestis szerummal be is oltották*.

Kostanecki kiváló hírnevet szerzett magának a tudományban egész fiatal kora daczára is. Már növendék korában feltűnt Bécsben, a hol szintén bakteriologiai kutatásokkal foglalkozott kiválóan. *Krakkóban dr. Bujwid* tanár mellett dolgozott és kilátása volt, hogy a közeljövőben már tanári széket kap. Nemcsak a pestissel kísérletezett, hanem minden bakterium-tenyésztéssel, a mely rendelkezésére állott.

Hétfőn mutatkozott rajta először a betegség, de nem sokat törődött vele, közönséges lázas állapotnak gondolta. Másnap tüdőbántalom szimptomái jelentkeztek, s hogy láza is nőtt, orvost hivatott. A diagnózis kétoldali tüdőgyuladást állapított meg. Azt hitték, erős influenza okozta tüdőgyuladás a baja. De csütörtökre olyan fordulatot vett a betegség, ami aggodalmat keltett, s hogy meghalt, csak nőtt a rémület, amely pestist sejtett.

A jelek erre is mutattak. Minden óvatosági rendszabályt megtartottak, s szigorúan megvizsgálták a beteg nyálát és felboncolták a holttestemet. De az eredmény bizonytalan. Talán nem pestis volt, akkor legalább hozzátartozói mentve vannak, de ha az volt, nem láthatni be a következményeket. — Hivatalosan streptococcusokkal való akut fertőzést állapítottak meg a halál okául, de maguk sem hisznek benne és tovább folytatják a vizsgálatot.

Egy éjjel érkezett krakkói táviratunk még a következőket jelenti: Kiderítették, hogy *Kostanecky* nem pestisben halt meg. Ellenben kiderült az is, hogy az egyetemen *Buiwitz* tanár a fakultás tudta nélkül tenyésztett *pestis-bacillusokat*. Laboratóriumában ma is találtak 24 beoltott patkányt.

Harcz a szénért.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 20.

Vajjon mi drágább most: a szén-e, vagy a kenyér? . . .

A mióta Morva-Ostrauban a sztrájkoló bányászok félretették a csákányt s most, hogy Angliának sincs kedve turkálni a föld alatt, egyre szökik, egyre szökik felfelé a szén ára. Maholnap mesés pénzt fognak ígérni egy-egy megkövesedett turfáért a Vanderbiltek, meg a Gouldok. Mert világszerte azon panaszkodnak, hogy nincs szén és ki tudja, mikor lesz megint, ha a mostani készletet felemészti?

Hetek óta jönnek a dróthirek a szén válságos állapotáról. Ugy hangzanak ezek, mint a nagy betegről kiadott bulettinek, a melyek egyre csak rossz és rossz hírt hoznak. Jót soha. És a szegény emberek aggódó rettegéssel várják, mi lesz, hogyan huzzák keresztül a hosszúnak ígérkező tél minden fagyát, minden hidegét, ha a ma is méreg drága szén ára még feljebb megy. És ha talán egyáltalán nem juthatnak hozzá a nagy és drága kereslet miatt.

Ma aztán meghozta a táviró az első komolyabb hírt, mely a szénért való küzdelemről szól. Kétségbeesett, didergő emberek harcát kürtöli világgá, a melyet vérük feláldozásával vívtak egy-egy kosár kőszén miatt.

Pilsenben — így mondja a táviró — a szegényebb néposztály kicsije, nagyja, mintha összebeszél volna tervszerűleg, ma reggel kosarakkal a kezükben megjelent a pályaudvaron és várta a szén hozó waggonokat. Izgatottan fürkészték minden berobogó vonatot, kutatva, keresve, nem-e találnak valamelyiken szenet. Végre csakugyan jött egy tehervonat és azzal egy kocsirakomány szén. A több száz főre menő tömeg egy pillanat alatt fent termett a vonaton s hatalmas zsvaj közt hozzájárult a drága zsákmány elkobzásához.

Az állomásfőnök a pályaház személyzetével vissza akarta szorítani a népet, de sikertelenül. Es aztán rendőröket hoztak, a kik *kvont karddal* ütöttek a tömeg közé és verték, ütlegelték azt, a kit értek. A tömeg azonban vakon, mintha a verést, ütlegelést nem is érezné, folytatta a kizsákmányolást és a rakomány szenet csakugyan el is harácsolta utolsó darabkáig. Mintha drága kincset szereztek volna meg, úgy futottak aztán haza a harc színhelyéről.

Véres maradt utánuk a küzdőtér. Több embernek beszakították a fejét, leütötték kezét-lábát. Mit törődtek most ezek a vérrel! Van szén. Jó melegben a seb is könnyen begyógyul . . .

És a pilseni eset nem áll egyedül. A *globeszi* állomáson már vakmerőbb volt a nép. Azt mondja a táviró, hogy itt a városon kívül *egy szenet szállító tehervonatot*

feltartóztattak útjában és a szenet elrabolták. A vonatkísérő személyzettel könnyű volt az áradatnak boldogulni, rendőr pedig nem akadékoskodott velük.

Ime, a szegény csehek már harcolnak a szénért. Vajjon mi fog még történni és meddig fog elverődni a küzdelem hullámgyűrűje?

SPORT.

+ Az aradi tornaegyesület évi rendes közgyűlését január hó 28-ikán d. e. 11 órakor a városháza emeleti kis gyűlés termében tartja meg, melyre az egyesület összes tagjai ezennel meghívattak. Kelt Aradon, 1900. évi január hó 21-én. Dr. *Robítsek* Ágoston, elnök. *Nagy* Sándor titkár művezető.

Tágyosorozat:

A választmányának az 1899-ik évről szóló jelentése. 2. Pénztári kimutatás az 1899-ik évről és a nagymérleg előterjesztése. 3. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 4. Az 1900-ik évi költségelőirányzat előterjesztése. 5. Tisztviselők, u. m.: elnök, alelnök, titkár, művezető, pénztárnok, ellenőr, ügyész, orvos, szer-tárnok, továbbá 25 választmányi tag, végül számvizsgáló bizottsági elnök és két tag megválasztása. 6. Indítványok.

Merénylet egy jegyző ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 20.

Aradon annak a hire terjedt el, hogy ma reggel a *nagy-péli* községi jegyző ellen *gyilkos merényletet* követtek el. *Dynamittal megtöltött ágyut* szegeztek az ablakának s az ágyu ekszplodált, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a robbanás következtében kirepült golyó a *jegyzőt darabokra tépte*.

Jó ideig tartotta magát ebben a rémes formában a hir. Voltak, a kik közelebbi részleteket is tudtak az esetről, a mit nagy lelken-dezve újságoltak a kávéházakban. Telefonon tudakozódtunk Nagy-Pél község előjáróságánál s onnét a merényletről a következő hiradást kaptuk:

Szerb Geraszim, a község jegyzője ellen egy békétlen klikknek sok a panasza. Valóság-gal üldözik a jegyzőjüket s már négy év előtt merényletet kíséreltek meg ellene. Belöttek az ablakán, de a golyó szerencsére nem tett kárt sem benne, sem másban. A jegyző haragosai ma reggel ismét gyilkossági szándékkal próbálkoztak meg s csak a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy komolyabb baj nem történt.

Egy régi mozsárágyut irányítottak a jegyzői hivatal ablakának, amelynél *Szerb* dolgozni szokott. Ott ült ma reggel is és semmit sem vett észre az ellene készülődő merényletből. Az ágyu két lövésnyire elég puskaporral volt megtöltve, a melybe körülbelül száz serétet és nagymennyiségű taplót raktak, hogy a puska-por annál bizonyosabban tüzet fogjon.

Az ócska mozsárágyu nyilásához *égő kanó-czet* tettek, a mely recsegve, ropogva hozta közelébb és közelébb a merénylők által várt azt a pillanatot, a mikor a puska-por tüzet fog és a robbanás megtörténik.

Csakhogy nem történt meg. Esett az eső és ez mentette meg a jegyzőt a bizonyos baj-tól. A kanócz nem bírt lángra kapni, elaludt, mielőtt a tüzet a robbanó anyaghoz bevezethette volna.

A mozsárágyut az utcáru járó emberek találták meg és nyomban értesítették a jegyzőt, hogy vigyázzon, mert alighanem készül valami ellene, mert az ágyu csöve egyenesen az ő ablakának van irányítva. A veszedelmes

leletet az azonnal értesített csendőrök vették át s megvizsgálták a tartalmát, amely biztosan elég lett volna arra, hogy nagy bajt tegyen, ha véletlenül a kanóc el nem alszik.

Szerb Geraszim értesítette az eleki főszolgabírói hivatalt is, honnét *Salacz Gyula* szolgabíró nyomban kiment és a vizsgálatot megkezdte. Már a mai nap folyamán a jegyző ismert ellenségei közül többeket kihallgattak. Annál bizonyosabban hiszik, hogy a nem sikerült merénylet tettesei felfedezhetők lesznek, mert a bűnjel, az ócska mozsárágyu a hatóság kezei közt van és elég vezető szálát nyújt a további kutatáshoz.

A megcsufolt oltáriszentség.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 20.

A legritkábban előforduló bűnesetek egyikét fogja tárgyálni hétfőn, e hó 22-én délelőtt az aradi kir. törvényszék. Egy vizsgálati fogságban ülő fiatal iparos a vádlott, a ki súlyos sértést követett el az *Oltáriszentség* ellen s ráadásul egy *minorita-lelkészt* is inzultált igen csunya, szinte kvalifikálhatlan formában.

Az eset hőse *Jeney Odön* bádogossegéd, a megbántott pap pedig *Tajthy Jenő*, a helybeli minoritarend egyik legrokonszenvesebb fiatal lelkésze, a ki bűnvádi feljelentést tett a garázda ember ellen, nem annyira a maga személye, mint inkább a megcsufolt Oltáriszentség miatt, a mely cselekedetnek neki, mint papnak, szó nélkül engednie nem volt szabad.

A szokatlan bűneset már régebben, 1895. június 30-án történt s hogy azóta a törvényszék nem hozhatott benne ítéletet, az okozta, mert a vádlott, félve a reá váró és bizonyára szigorú büntetéstől, megszökött Aradról, s hosszabb ideig nem volt megtalálható az országos körözés daczára sem. Tavaly találták meg s azóta *Jeney vizsgálati fogságban ül.*

A mondott napon, hajnali fél 3 órakor *Tajthy* lelkész a Halász-utczába ment egy súlyosan beteg kövezési vállalkozóhoz, *Pelegri* Pasqualehoz, hogy őt a haldoklók szentségében részesítse. *Pellegriny* már akkor nem volt eszméleténél s nemsokára ki is szenvedett. A pap tehát az Oltáriszentséggel, melyet szokás szerint egy napsugaras alakú, aranyozott kis tokban a nyakába akasztva vitt, hazaindult a kolostorba.

Mikor a *Csernovits Péter*-utczán keresztül az Alsó-Molnár utczába fordult, észrevette, hogy három fiatal ember nyomon követi. Egyikőjük pláne a lelkész lépéseihez alkalmazta a magáét s úgy masirozott utána hangos kiáltozás közt. A pap észrevette ezt az illetlen tempót, de semmi jelentőséget nem tulajdonított neki s ballagott tovább hazafelé. A közeli mulatóhelyek egyikéből jövő fiatal ember pedig — ez *Jeney* volt — egyre csak élcelődött s a legcsunyább kifejezésekkel illette a lelkészt.

— Jól csinálja a tisztelendő ur — mondotta többek közt — tudjuk, hol járt, hol mulatott az éjjel. De tudjuk ám! . . .

A másik kettő folyton csitította *Jeneyt*, hogy hallgasson, ne illetlenkedjék. Ez azonban a garázda legénynek mit sem használt, sőt reprodukálhatlan kifejezésekkel sértegette újból a lelkészt. *Tajthy* megszorította a lépteit és sietett előre. Szentség lévén nála, nem akart szóba állani a botránykozatóval. De mikor a durva kiáltozás már a kelleténél több volt, megállt s visszafordult *Jeney*hez:

— Milyen vallásu maga? — kérdezte tőle.

— Milyen? Olyan, mint a tisztelendő ur: római katolikus.

— No hát akkor idenezzen, — szólott a

pap s kigombolta felöltőjét, megmutatta a mellén lógó szentséget — Tudja mi ez?

— Igen is tudom — válaszolt *Jeney* s egész illendően megemelte a kalapját — a tisztelendő urtól pedig *bocsánatot kérek* azért a mit tettem . . .

— Lássá — szólt szeliden a pap — most már tudja, hogy nem ott jártam, a hol ön gondolta. Egy szegény haldoklóhoz hívta, hogy őt az utolsó szentségben részesítsem. Menjen tehát békében a dolgára és ne okoskodjék tovább, mert figyelmeztetem, hogy kellemetlensége lesz.

Ezzel a lelkész ment tovább, abban a hitben, hogy a garázda ember abba hagyja az inzultálást. Nem így történt. *Jeney* újból nyomon követte a papot s most már nem jött, de a szentséget illette a legalávalóbb, legtrágárabb kifejezésekkel. A pap futólépésben menekült a szentséggel, *Jeney* azonban nem tágitott s kíséretének folytonos csillapítása daczára is folytatta otromba szavait.

Ekkor már kiértek a Szabadságtérre. *Tajthy* az inzultust nem tűrhette tovább, újból megállt, összeszidta *Jeneyt* és rendőrért kiáltott. Rendőr, az nem volt sehol. Három óra lévén reggel, a piac már élénkülni kezdett. A pap kiáltozására nagy tömeg futott össze, köztük *Csutak* emberei, kik az üzlet előtt állottak. Ezek ismerték fel a goromba fráter személyében *Jeney Odön* bádogossegédet. *Jeney* látva, hogy a tömeg vele szemben fenyegető állást foglal el, felugrott egy éppen arra haladó lovasuttra és szerencsésen megszökött.

Végre előkerült egy rendőr, a kinek a pap elmondotta, mi történt. *Jeneyt* a délelőtt folyamán lakásán elfogták és bekisérték a városházára. Ott teljesen beismerte a hajnali botrányt, sőt még azzal sem igyekezett menteni magát, hogy ittas lett volna. Azt állította, hogy teljesen józan állapotban követte el a szentség és a pap megcsufolását.

Hivatalból üldözendő büncselekményről lévén szó, az ügyet áttették a törvényszékhez, hol a vizsgálóbíró nemsokára kihallgatta *Tajthy Jenő* lelkészt. Kitzúzták az ügyet végtárgyalásra is, de *Jeney* megszökött Aradról, kénytelenek voltak tehát a tárgyalást elhalasztani akkorra, mire a vádlott megkerül. Végre sikerült megcsipni s nyomban letartóztatták, nehogy még egyszer megszökjék.

A törvény idevágó paragrafusa két évig terjedhető feqyházat helyez kilátásba a magáról megfélemedezett bádogoslegénynek.

Estély a várban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 20.

Vig élet volt ma este a várbeli tisztikar kaszinóban, hol a 33-ik gyalogezred tisztikara rendezte estélyét. Ez egyben megnyitója volt a mulatságok sorozatának, melyet az idei farsangi szezonra tűztek ki. A mai mulatság már csak a formájánál fogva is érdekes volt, a mennyiben a programmon hirdetett *Ronacher-estély* czime alatt, a sablontól elütő, végtelenül mulatságos dolgok kerültek a hallgatóság elé. Az estély főrendezője *Wachenhusen* őrnagy volt, a szereplők pedig a tisztikar tagjai.

A változatos műsor minden száma újabb kacagni valót hozott. Tréfás jelenetek, kuplák és más énekszámok kerültek sorra, melyekben *Schönwetter* százados, *Pollacsek* hadnagy, *Zitta* tiszthelyettes léptek a pódiumra. Olyan eredeti orfeum-dialektussal, annyi rutinnal adták elő a szereplők az ő dolgaikat, hogy minden szám után szünni nem akaró taps zúgott fel.

Ive főhadnagy gramofon előadása is tet-szésre talált. Nagy meglepetést keltett a tréfás lovagjáték, melynek hősei *Emele és Pollacsek* hadnagy, *Pezzei és Zitta* tiszthelyettesek voltak.

A műsor husz pontból állott, minden másodikra zeneszám esvén, melyet az ezred zenekara adott elő *Pazeller* karmester vezetésével.

Mikor a program véget ért, az estély második része következett: a táncz, melyet nagy vigassággal jártak sokáig. A mulatságon megjelent a háziezred tisztikara s a következő hölgyek: *Wachsmann* ezredesné, *Dietrich* alezredesné, *Waschenhusen* őrnagyné, *Mazuth*, *Weiskopf*, *Baur*, *Thurnlaci Garzarolli*, *Brozer*, *Baitz* századosné, *Domsits* ezredorvosné, *Draser*, *Geisler* Kázmérné, *Serb* főhadnagyné és *Garzarolli* Miczi.

A jól sikerült megnyitó estély után még négy következik: január 27-én műkedvelői előadással egybekötött táncz a várbeli tisztikar kaszinóban, február 3-án nagy, nyilvános estély a „Fehér Kereszt” nagytermében, február 17-én műkedvelői előadás és táncz a várban, végül február 27-én *Ronacher*-estély, melyet valószínűleg a városban, a „Központi szálló” nagytermében tartanak meg.

HIREK.

Liszt.

— Egy „kis” hamisítás. —

Ezuttal nem zenéről lesz szó. Bár rösteljük a dolgot, de most más valamiről vagyunk kénytelenek szót ejteni, mint muzsikáról.

A fenti czim nem a nagy művészt jelenti, hanem azt a bizonyos por-nemű anyagot, amelyből a kenyér szokott készülni — állítólag.

Persze, csak állítólag. Mert azt a legnaivabb halandó is tudja, hogy az u. n. pékenyérben mennyi szerepe van a lisztnek. A jámbor szegény munkás megvesz egy fél kiló kenyeret és azt hiszi, hogy ez elég táplálék egy napra egy kis szalonnával. Holott a félkiló kenyér fele víz, negyedrész krumplics, a többi salétromos lyuk és liszt.

Nos, most kiderült hogy ez a pirinkó rész sem liszt. Az az hogy nem búzából készült liszt, hanem *krétából*, meg még más egyébből.

Budapestről írja tudósítónk, hogy a rendőrség nyomára jött több malom titkos üzelmének, amelyekkel a lisztet meghamisítják.

A magyar ember a búzát „élet”-nek hívja. Sok millió embernek az is élet. Nélküle éhhalál vár rájuk. Ezeknek a millióknak nem szimbólum a kenyér, hanem kézzel fogható, szükreszabott, kizárólagos táplálék.

És a malomtulajdonosok ezt az életet hamisítják meg. Nem az uri emberek pezsgőjét, theáját, fűszerét, hanem a szegény munkások betevő falatját. Kivesznek minden szegény szájából egy-egy marék lisztet és ebből építenek maguknak palotákat.

Nem tudjuk, hogy igaz-e a rendőrség gyanuja. Az új bűnvádi perrendtartás értelmében kételkedni tartozunk minden gázság fölött és így *Haggenmacher* fölött sem mondunk véleményt, amíg a vizsgálat nem lesz befejezve.

De titkos örömet érzünk, hogy nem magyar embert ért a gyanu. Elképzelhetetlen volna, hogy magyar ember lelke elviselje azt, hogy véreinek kenyereit megrontsa és a szegény emberek nyomorából gyarapítson magának milliókat.

— *Sipulusz* tárczája. *Rükosi* Viktortól, a mindig jókedvű *Sipulusz*-tól közlünk mai

lapunkban tárczát, melyet a kiváló humorista az *Aradi Közlöny* számára írt. Birjuk az előkelő író ígéretét, hogy hasonló közleményekkel lapunkat ezentul többször felkeresi.

— **A honvédelmi miniszter afférje.** *Fejérváry* Gáza br. honvédelmi miniszter országgyűlési beszédjébe *Justh* Gyula állítólag így kiáltott közbe egyik passzusnál:

— Ezt magyar miniszter mondja? *Disznóság* . . .

Hogy ez a közbekiáltás megtörtént-e bizonyosan, nem tudni, a honvédelmi miniszter tér is csak a *H-k* ma délután megjelent számából vett felőle tudomást. Rögtön elküldötte megbizottait *Pulszky* Gusztáv és *Münnich* Aurél személyében *Justh*hoz, hogy tőle magyarázatot kérjenek. *Justh* kijelentette, hogy ő az inkriminált kifejezést nem használta. Erre a megbizottak a miniszterhez intézett levélben az affért befejezték.

— **Aradi vasut-építők.** *Vajda* István dr. és *Sugár* Béla aradi lakosok a kereskedelemügyi miniszterhez folyamodást intéztek, hogy a déli vasut *Bükk* állomásától, *Locománd* irányában *Felső-Pulyáig* rendes nyomtávu vasut építésre előmunkálati engedélyt nyerjenek.

— **Szaporítják a hadsereget.** Érdekes hírt táviratoznak *Bécsből*. Az ottani politikai körökben arról beszélnek, hogy a hadsereg békeállományát megszorítják. Az erre vonatkozó javaslat, hír szerint, már májusban a delegáció elé kerül.

— **A helyi jelöltek ügye a tanácsban.** *Máros-Torda* megye, mint megirtuk, az előbbi ismeretes átiratok mintájára, átirat *Aradváros*hoz a helyi képviselőjelöltek melletti állásfoglalás dolgában. Az átiratot ma tárgyalta a tanács. Itt arra való tekintettel, hogy két hasonló átiratot már tudomásul vett a közgyűlés, indítvány tétetett, miszerint ne is terjeszse ezt a közgyűlés elé a tanács. A polgármester indítványára azonban ez az újabb indítvány is a törvényhatóság elé kerül.

— **Milán király magyar gentri.** *Milán* király nemrég régi barátjának, *Zichy* Jenő grófnak vendége volt a szentiváni vadászatokon. Éppen akkor esett meg Budapesten a gentri kaszinó álarcos bálja s a gavallér szerb király nem akarta elmulasztani ezt a szép mulatságot: a gróffal együtt csak erre az esetre külön felmentek Budapestre s a gentri kaszinó fényes termeiben sokáig mulatott a szerb király a budapesti uri társaság színe-javával. A szíves vendéglátást a király azzal viszonzta, hogy belépett a kaszinó tagjai közé. A január 13-án tartott választmányi ülésen vették föl a tagok sorába *Milán* ő Felségét.

— **Miniszteri vizsgálat Krivány ügyében.** *Tászlér* József miniszteri számtiszt már befejezte hosszú idő óta folytatott vizsgálatát, mely *Krivány* sikkasztását tíz évre visszamenőleg állapítja meg a megyei gyámpénztár könyvei alapján. Még csupán a végső összegezés van hátra, melynek megtörténte után, a jövő héten *Gonda*, miniszteri számtanácsos Aradra jön, hogy a munkálatot felülvizsgálja.

— **A sorozás Aradon.** Tavaly ilyen időtáiban nagy volt az öröme széles ez ország fegyverfogható fiatalságának. Annak a fiatalságnak, amely balga hittel bizott abban, hogy a törvényen kívül való politikai állapot nem alkalmazható az ujoncszedésre. De azután az ábránd szertefoszlott, s az asszentáló bizottságok katonának mérték a haza virágát. Az idén nincsen sem alkalom, sem ok a hivatásos reménykedésre s a hatóságok készülnek a sorozásra. Az aradi katonügyi osztály már meg is állapította a sorozó-bizottságok működési rendjét s ezt a ma érkezett miniszteri leirat jóvá is hagyta. A sorozás e szerint *Aradváros*ban

március hó első napjaiban fog lefolyni. *Március* hó 1-én az első, 2-án a második, 3-án a harmadik korosztálybelieket sorozzák, 4-én vasárnap szünet lesz, 5-én az idegenek kerülnek sorra, 6-án pedig összegezik az eredményt.

— **Kanonoki kinevezés.** A király a vallás-és közoktatási miniszter előterjesztésére *Szücs* János, a csanádi püspöki papnevelő intézet tanárát az ottani székeskáptalan tiszteletbeli kanonokjává nevezte ki.

— **A telepítési anket.** Ma folytatólag ülésezett a telepítés ügyében összeült anket. Mint tudósítónk táviratozza, ma *Károlyi* Sándor gróf és *Mandello* Gyula dr. beszéltek. Holnap szünetel a tanácskozás, melyet hétfőn folytatnak.

— **Szentesi állapotok.** Szentesen erősen készülnek a február 4-iki pótválasztásra. A pótválasztásból kimaradt jelöltek szavazói *Sima* ellenesek lévén, a *Dienes*-pártjához csatlakoznak. *Simáék* pártja vasárnap délután értekezletet tart, amelyen részt fog venni a jelölt: *Molnár* Jenő dr. is. A *Pázmány*-párt népgyűlése megzavarása alkalmával elkövetett mulasztásokért tudvalevőleg *Pass* Ferencz alkapitányt állásától felfüggesztette a főispán. Helyettesítésével a polgármester *Jobban* József fogalmazót bizta meg. *Simáék* lapja azzal izgatja a népet, hogy *Pass* nem akart lövetni a népre, azért függesztették fel. Így ír a „*Csongrád* megyei *Ellenzék*“: „Megirtuk, hogy *Pass* Ferencz alkapitány megtagadta annak az utasításnak teljesítését, hogy a nagy népgyűlés alkalmával a tömeg közül a gyerekeket és fiatalembereket eltávolítsa és ezzel rendbontást idézzen elő. Az volt a terv, hogy ebbe *Sima* beleavatkozik és a csendőrséget kivezénylik. *Simát* vagy *letartóztatják*, vagy ha hivei ellentállnak, esetleg le is lövik. Ilyen galádságra *Pass* megnyerhető nem volt és ezért *Vadnay* András táviratilag függesztette fel állásától.“

— **Közgyűlési vonatok.** Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága a következőkről értesíti a közönséget: *Aradmegye* közgyűlésére való tekintetből f. hó 28-án és 29-én 104. számú vonatunk *Brádig*, míg 29-én és 30-án 101. számú vonatunk *Brádtól* fog közlekedni.

— **A vármegye és az állami költségvetés.** *Szell* Kálmán mint belügyminiszter az 1900. évi vármegyei költségvetések felülvizsgálati eredményének az 1900. évi állami költségvetés törvényerőre emelkedése után leendő közlése tárgyában valamennyi törvényhatóságnak, így *Aradmegyének* is, a következő rendeletet adta ki:

„Az 1900. év első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1899. XL. t. cz. alapján értesitem a vármegye közönségét, hogy az 1900. évi állami költségvetést, törvényerőre emelkedése után fogom a vármegye közönségével közölni. Ennek folytán figyelmeztetem a vármegye közönségét, hogy a kiadásokra nézve az 1899. évi vármegyei költségvetésről szóló s kormányhatóságilag jóváhagyott rendeletben foglaltak az irányadók ezen idő alatt, illetőleg, hogy úgy a személyi, valamint a dologi kiadások csak oly mérvben lesznek fedezhetők, a mint azok fedezése az 1899. évi vármegyei költségvetés tárgyában kiadott itteni rendelettel engedélyezett.“

— **Napoleon-szoba a párisi kiállításon.** A párisi világkiállítás egyik legérdekesebb látványossága a *Napoleon*-emlékek gyűjteménye lesz. Bizottság alakult e célra, s a bizottság máris nagybecsű régiségeket szedett össze *Napoleon* korából. I. *Napoleon* koronáját, palástját és az összes koronázási jelvényeket, melyekkel 1804-ben a *Notre-Dame*-templomban császárrá koronáztatta magát, elvitte Oroszországba, hogy *Moszkvában* még egyszer megkoronáztassa magát, mint a „*Kelet császára*“. *Napoleon*nak *Moszkvából* való futása közben a császár pod-

gyásza elveszett, vele a koronázási jelvények is. A királyi pálcza később valahogy visszakerült Franciaországba, míg a többi dolgok künn maradtak. Ezek nagy része *Nikolajevics Miklós* nagyherceg tulajdonát képezi jelenleg és a *Napoleon*-szoba bizottsága erősen reméli, hogy a kiállítás céljaira kölcsön kapja az érdekes régiségeket.

— **A város kárpótlása.** A regálie megváltását illető újabb miniszteri intézkedés értelmében *Aradváros* az elvesztett jövedelméért az államtól évenkénti kárpótlást kap. Tavaly ily címen 60.000 korona előleg jutott a város pénztárába, mely összeghez azonban 34.200 koronát kér a város, hogy teljesen kárpótolva legyen. A folyó évre 88.000 koronát vár *Arad* az államtól, melynek megküldését, a tavalyi hátralékkal együtt a pénzügyigazgatóság utján kérelmezi. A tanács határozata szerint e hó 25-ig a számvétség beadja az erre vonatkozó iratokat a pénzügyigazgatósághoz.

— **A testőrség újjászervezése.** A hadsereg *Rendeleti Közlönyének* legutóbb megjelent száma a királyi testőrségre vonatkozólag érdekes változásokról ad hírt. E változások az arciére, a magyar- és darabont testőrséget annyiban érintik, hogy a testőr-lovas-eskadron és a testőr-gyalogszázad ezentul a rendes hadsereg tényleges része lesz. Mozgósítás idején ezekből egyes szakaszokat beosztanak a hadsereg legfőbb parancsnokságához, és a mennyiben az udvari szolgálat megengedi, az egyes hadtestekhez is. Egyebekben éppen úgy tesznek ezentul is udvari szolgálatot, mint eddig.

— **Miniszteri jóváhagyás.** Az országos munkás és rokkant és nyugdíj-egyesület *aradi* fiókjának megalakítását a belügyminiszter most érkezett leiratában jóváhagyta.

— **Több lesz a korcsma.** A pénzügyminiszter 1898-ban 135 italmérési jogot engedélyezett *Arad* részére s akkor kilátásba helyezte, hogy ha majd szükség lesz rá, felemeli ezt a számot. Most, hogy az új italmérési törvény életbe lépett, több szatócs beszüntette a szeszes italok eladását s előreláthatólag még több követi ezeket. Ennek következtében azonban sok új korcsmát nyitnak, ugyannyira, hogy az italmérési engedélyek megszorítása szükségesnek mutatkozik. A tanács mai ülésén *Varjassy* Lajos gazdasági tanácsnok előterjesztésére elhatározták, hogy az italmérési engedélyek számának felemelését fogják kérni a pénzügyminisztertől. A polgármester javaslatára negyvennel több italmérési engedélyért folyamodnak.

— **Az ideai hadgyakorlatok.** A *W. T.* értesülése szerint az idén ősszel nagy hadgyakorlat lesz Magyarország északkeleti határánál a király személyes vezetésével. A hadgyakorlatot úgy tervezik, hogy a *Galicziában* állomásozó csapatok fognak a *pozsonyi* és *budapesti* hadtestek csapatai ellen operálni. Otúdfél hadtest a behívott tartalékosokkal együtt fog részt venni a hadgyakorlaton, a mely öt napig fog tartani. Az északi sereg a *krakói* 1 és a *przemisli* 10 hadtestből és a *lemergi* 11 hadtest egy részéből, a déli sereg az említett két magyarországi hadtestből (4. és 5.) fog állani. Az északi sereg parancsnoka *Galgotzi* tábornagy (*Przemisl*), a déli seregé *Frigyes* főherceg (*Pozsony*) lesz. Ez a hadgyakorlat a csapatok számára és a terület kiterjedésére nézve még nagyobb szerű lesz, mint volt a *köszegi* 1893-ban. Ennél a hadgyakorlatnál minden seregnél léghajós osztály, kerékpáros csapat, tábori táviró és jelző osztály lesz. Más forrásból a nevezett lap arról értesül, hogy az északi sereget nem *Galgotzi*, hanem *Ferencz Ferdinánd* főherceg fogja vezetni. A déli hadsereg-nél pedig a *pozsonyi* hadtest mellett a *bécsi* 2. hadtest fog szerepelni.

— **Gyilkosság tréfából.** *Kolozsvárról* táviratozzák lapunknak: *Kronstädter* István szobrászegédet külmagyarutczai lakásán fölkereste két barátja *Flórián* Károly asztalossegéd és *Megyeri* István 51. gy. ezredbeli közlegény. Beszélgetés közben szoba került a revolver, melyet *Flórián* hónapokkal ezelőtt *Kronstädternél* hagyott.

Kronstädter elővette a fegyvert és azzal a figyelmeztetéssel adta át Flóriánnak, hogy a különben elzárt revolverben három töltény van. bányák tehát vele óvatosan. Később a revolver Megyeri István kezébe került, ki azt jobbról-balról nézegetni kezdte. Szerencsétlenségére éppen akkor nyitott be az ajtón a társaság egy közös barátja *Blanár Gyula*, Kronstädter házigazdája. Megyeri István a kezében levő revolvert *Blanárnak* irányítva, „szervusz Gyula” köszöntéssel fogadta a rég nem látott barátot. De a következő pillanatban *eldördült a végzetes lövés és Blanár halva rogyott össze*. A kivonult mentők már csak a beállott halált konstatálták. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították, a szerencsétlen gyilkos pedig jelentkezett katonai hatóságánál, mely azonnal fogságba helyezte. *Blanár* fiatal özvegyet és *hat kis árvát* hagyott maga után.

— **Katasztrófa egy templomban.** Moszkvából jelentik, hogy a közelben levő *Saratow* falucskaiban az orosz karácsony napján iszonyú szerencsétlenség történt. A templom karzata leszakadt és az összes alatta állókat maga alá temette. *Tizenkilenczen meghaltak*, hatvan ember pedig súlyosan megsebesült.

— **Kegydi.** A belügyminiszter jóváhagyta a város közgyűlésének határozatát, melyben *Goldmann David* volt adótisztját részére *kegydíjat* szavazott meg.

— **Halál a mentő-palotában.** Budapesti tudósítónk jelenti: *Fábrí Géza* 46 éves boltiszolga ma este a *Koháry-utcában* levő lakásán hirtelen rosszul lett. Már régóta szívbajos volt és ma este egyszerre fuldoklási rohamok vettek rajta erőt. Családja rögtön kocsin átvitte a közel-levő mentő-palotába, a mire azonban oda értek, a szerencsétlen ember már eszméletlen volt. A mentők, a kin a tüdő-vizenyő tüneteit észlelték, aether-befecskendezéseket alkalmaztak, hányást igyekeztek előidézni, azonban minden fáradozásuk hasztalan volt. *Fábrí* körülbelül két perc múlva *meghalt* a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. A mentők, a mikor a halált konstatálták, telefonon értesítették a főkapitányságot a hirtelen halálesetről. Csakhamar megjelent a mentőknél *Zólyomi* ügyeletes rendőrtisztviselő és intézkedett, hogy a holttestet beszállítsák a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Szakelődés a munkásoknak.** Az aradi nemzeti szövetség munkásképző intézménye vasárnap, folyó hó 21-én a városháza dísztermében tartja tizedik szórakoztató szakelődését. A műsor a következő:

1. Népdalok *Goll Jánostól*. a) Világoskék a csillagos; b) Rongyos csárda; c) Becsaliba járnak. Enekli az aradi iparosifjak dalköre. *Karnagy Kovács Pál* ur.

2. Az öngyilkos; monológ; előadja: *Biró Adolf* ur.

3. Szakelődés. A magyar *Jakobinusokról*; tartja *Kara Győző* főgymnáziumi tanár ur.

Kezdeté délután 4 órakor. Belépés díjtalan. Ezen előadásra a nagyközönséget, különösen Aradváros iparosait és munkásait, valamint azok családtagjait meghívja az aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye. A tizenegyedik szórakoztató és szakelődés január hó 28-án délután ugyanott lesz.

— **Menekülés az akasztófa alól.** Bécsből jelentik, hogy *Kutsera Máriának*, a két fórum által kötél általi halálra ítélt gyilkos asszonyának büntetését a semmitőszék *nyolcz évi börtönre* változtatta át. Mikor *Kutsera Máriának* megvitték a kedvező hirt, egyszerre *elkezdett örjöngeni örömeiben*. Ordított, sirt, nevetett, jajgatott és órák hosszáig tartott, míg le tudták csendesíteni.

— **Gyilkos örnagy.** A „*Nowoje Wremja*” jelenti, hogy *Charkowban* e hó 15-én *Babjew* örnagy *Batschikov* főhadnagyot *agyonlőtte*. *Babjew* örnagy nős ember volt, és a gyilkosság estéjén egy táncmulatságról tért vissza a vele egyházban lakó főhadnagy lakására, miután nejét egyedül hagyta a táncsteremben. A főhadnagy lakására érve, revolvert rántott elő az ör-

nagy és e szavakkal: „Készülj a halálra!” agyonlőtte a szerencsétlen embert. Ugy látszik, asszony van a dologban.

— **Szerelmi dráma a vonaton.** Véres esemény történt, mint nekünk táviratozzák, a ma Berlinből Drezdába induló gyorsvonaton. Egy *Seuber Walter* nevű utas utközben agyonlőtte a kedvesét, azután önmagára fogta a fegyvert s ő is halálosan megsebesült. Mikor a vonat Drezdába érkezett, akkor találták meg a két holttestet.

— **Halálozások.** *Puskás István* élte 41-ik házassága 13-ik évében hosszas szenvedés után ma reggel elhunyt. Vasárnap d. u. 3 órakor temetik az *Orczy-utca* 24-ik számú házból.

Gillich Jánosné szül. *Molnár Gizella* halálát tudatja egy másik gyászlap. A fiatal asszony mindössze 22 évet élt, 4 évi boldog házasság után tegnap este halt meg. Vasárnap d. u. 2 órakor lesz a temetése a *Dezső-utca* 4. b) alatti gyász-házból.

— **A leleményes pósta.** Alig van intézményünk, a mely olyan kifogástalanul működnek, mint a pósta. Különösen kifoghatatlan a pósta leleményessége, a melylyel a legfurcsábban címzett levelet is el tudja juttatni az illetékes helyekre. Nagyváradról most szintén ilyen furcsán címzett levél kalandját írják nekünk. *Krakóban* feladtak egy levelet, s melynek címét így irták reá:

Wohlgeboren

Herrn Dr. Ignatz Radó

in

Ügyvéd.

Ungarn.

A pósta kifundálta, hogy ez a furán címzett levél dr. *Radó Ignác* nagyváradai ügyvédnek szól és a levelet rendes időben kézbesítette is.

— **A Dunáról.** A földmivelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához ma érkezett jelentések szerint a *Duna Steintől Komáromig* áradóban van, innen azonban egész *Orsováig* apad a víz. *Paks* alatt a jégtorlasz még mindig tartja magát, bár erősen meglazult. *Budapestnél* a *Duna* tegnap óta 8 centimétert apadt s mai magassága 124 centiméter.

— **Furcsa halál.** *Lippáról* írják, hogy ott sajátságos módon akart megválni életétől *Geneid Mária* 75 éves agg magánzónő. Az életunt nagymama egy tepsibe parasztat téve, azt nedves fűrész porral behintette és tiszta fehér ruhát felöltve az ágyba feküdt és várta, hogy a nagy füstben megfuladjon. A szomszédok azonban észrevették s így menekült meg a haláltól az öreg életunt.

— **Feltámadt libák.** Mulatságos eset történt — mint tudósítónk írja — *Szent-István* községben. Az egész falu ezen a komikus histórián nevet. *Dikán* *Luka* parasztagazda házában kiöntötték a borsöprűt, amit aztán a libák azonnal meg is ittak, meg akarván tán hazudolni a nótát, hogy — a liba sose mártja az orrát a borba. A ritka élvezetes italtól a libák megrészedtek és az udvaron úgy hevertek, mintha megdöglöttek volna. Nem tudták elképzelni se, mitől történt a libák pusztulása. A jó gazdaszony végre is a libákat lekoppasztotta és kidobta a házvégebe. De a libák, mámorukat kialudván, nagysokára előkerültek a házvégeből a *Dikán-familia* nagy ijedségére, mert azt hitték, hogy a döglött libák feltámadtak. Keresztet vetve magukra, szaladtak át a szomszédba és ott kiabálták, hogy a libák feltámadtak. Ott szaladgált a kilencz meztelen liba az udvaron és a házbeliek mindegyikben egy-egy visszatért kisértetet láttak. De a faluvégi cigányok nem ijedtek így meg a feltámadt libáktól. Előkerültek és az elűzött meztelen libalékeket oltalmukba fogadták.

— **Gyilkosság Kovaszinczon.** *Czigány Mitru* jómódu, vagyonos kovaszinczi gazda — mint tudósítónk írja — tegnap éjjeltájban ment hazafelé egyik ismerősétől. Utközben megrohanta egy ember, leteperte a földre s hosszú, éles késsel *leszurta*. *Czigányt* segélykiabálására bevitték a házba s gyorsan orvost hívtak, a ki

konstatálta, hogy a seb feltétlenül halálos. A tettes elmenekült. Nem is sejtik, ki lehet az illető, mert *Czigány*nak a faluban egyetlen haragosa sincs. *Halászi Béla* világi vizsgálobíró ma reggel a helyszínére utazott, hogy ha még lehet, a haldokló embert kihallgassa és megindítsa a rejtélyes bűnygyben a nyomozást.

— **Inspekciós hölgyek.** A városi árvaházban a jövő héten *Fetter Gézá* és özv. *Kneffel Károlyné* urnők, a néi konyhában pedig *Leopold Zsigmondné*, *Mayer Miksáné* és *Löcs Rezsóné* urnők ügyelnek fel. A szegény tanulók konyhájában özv. *Rónay Jánosné* és *Reicher Károlyné* urnők ügyelnek fel.

— **Csendélet Nagybecskereken.** A Nagybecskereken megjelenő *Torontál*-ban olvassuk ezt az érdekes nyilttéri közleményt:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Kedves Barátom Lajos!

Mai napon f. év és hó 19-iki kelettel következő tartalmu nyilt levelező lapot kaptam, melynek írója a titokzatos homály lepte alá bujik:

T. Kiss István Urnak, végrehajtó

N.-Becsckereken.

Tudatom, hogy jól vigyázzon magára, mert három férfi felakarja önt pofozni s ha este valahol megfogják, keresztül akarják szurni stiletés botal.

Bárhol ha e három meglátja.

Még a templomba is utána mennek.

Tehát jól vigyázzon. Figyelmezteti: N. L.

Kedves Szerkesztő Ur! Én ezen kedves figyelmeztetésre, annak az állítólagos három, de valójában csak egy embernek nyilt levélileg azt üzenem: köszönöm szives figyelmeztetését s legyen a megtámadó mindig arra előkészülve, hogy a megtámadott — nacsak orozva meg nem támadják — soha a rövidebbet huzni nem fogja. Egyben felhívom a titokzatos nyilt levelezőlap íróját, hogy nálam 24 óra alatt annyival is inkább jelentkezzen, mert ellenesében azon oldalra terelem a tekintetes kir. ügyészség nyomozását, amely oldalra a gyanum van.

Remélem ez meg fog történni.

Maradok igaz hived

Kiss István

kir. bir. végrehajtó

N.-Becsckereken.

— **Ertesítés.** Illetékes helyről nyerjük a következő tudósítást: Az előrehaladott szezon miatt a raktáron lévő összes téli szükségleti cikkek leszállított gyári árak mellett árusíttatnak Aradon, *Porter Vilmos* koronás áruházában, a Központi szálloda épületében. Hisszük, hogy a t. közönség saját érdekében fel fogja használni ezt a kedvező alkalmat.

— **Ujévi üdvözlések megváltása.** VII. kimutatás az ujévi üdvözlések a Sz.-Háromság-szobor alapja javára történt megváltásából befolyt összegekről: 18. Amtmann Lajos 1 kor., Nikolits Péter 1 kor., Monticciolo János 1 kor., Antonio Monticciolo 1 kor., Rozvány György 1 kor., Kiss István 2 kor., Aknay Antal 1 kor., Odray Antal 3 kor., Korbuly István 2 kor., Szentpétery Antal 1 kor., özv. Ortutay Béláné 2 kor., Neuman testvérek 4 kor., Gutsjahr Mihály 2 kor., Steinitzer N. 1 kor., Meer Mór és fia 2 kor., Habereger György 1 kor., Réthy Viktor 1 kor., Moskovitz Izidor 1 kor., Neuman H. 1 kor., Stern H. A. 1 kor., Lengyel Lórinéz 4 kor., Kassovitz Fülöp 1 kor., Andrényi 2 kor., ifj. Kopetkó Károly 2 kor., Kintzig Jánosné 10 kor., özv. Schäffer Adolfné 1 kor., Altmann Ede 1 kor., N. N. 2 kor., Friedmann testvérek 2 kor., Tabajdy Károlyné 2 kor., Ernyei Gyula 1 kor., Ortutay 2 kor., Török Lajosné 3 kor., Bruker Mariska 40 fill., Verbos A. 2 kor., Weiler M. 1 kor., özv. Francz Károlyné 1 kor., Fejér Gyuláné 2 kor., Zemplényi Sándor 2 kor., Scherhag Jakab 1 kor., Jakabffy István és társa 1 kor., Scherhag H. és fia 2 kor., Vojtek és Weisz 1 kor., Ring Zsigmond 1 kor., Geller I. 1 kor., Hoffmann Antal 2 kor., Kneffel Lajos 2 kor., Nádler Lajos 1 kor., Gebhardt J. és fia 10 kor., Gier Ernő 1 kor., Laczay Gyula 1 kor., Nagy Farkas 2 kor., Kerpel Izó 1 kor., Hajós Árpád 1 kor., Tröster Mór 2 kor., Matzky 1 kor., Grallert I. és fia 2 kor., Tulipán Sándor 2 kor., Weisz David 2 kor., Weisz Mór és fiai 2 kor., özv. Nikodém Jánosné 6 kor., Első magyar biztosító társaság aradi főügynöksége 2 kor., Pajk Demeter és neje 2 kor. 19. Kovács Imre 1 kor., özv. Purgly Jánosné 4 kor., Urban

Ivonné 2 kor., özv. Boros Beniné 4 kor., Bing Ede 1 kor., özv. Andrányi Károlyné 1 kor., özv. Steinitzer Pálné 1 kor., özv. Tedeschi Emilia 2 kor., özv. Steiner Borbála 1 kor., M. S. 2 kor., Aradi villamosági részvény-társaság 6 kor., Lészay Sándorné 2 kor., dr. Wolf Mihály 2 kor., S. B. 40 fill., Steiner Jakab 2 kor., Tenner Lajos 2 kor., Rodits Istvánné 40 fill., Assaelné 1 kor., Werner és Kohut 2 kor., Széchenyi gőzmalom részvénytársaság 10 kor., Frick Ferencz 20 kor., Téli Ferencz 40 fill., Szvahora János 1 kor., Steinitzer Imréné 1 kor., Ungurán János 40 fl. Az *arad-csanádi egyesült vasutak* II. számú ivén: Arad-Csanádi egyesült vasutak 20 kor., N. N. 1 kor., Szathmáry János 1 kor., Vásárhelyi Béla 5 kor., Révész Adolf 2 kor., Nagy József 1 kor., Szathmáry Mihály 2 kor., Kadas Antal 2 kor.

— **Gondos anyák figyelmébe.** Mivel a hideg időszak és a gyermek betegségek karöltve járnak, megkettőztetett figyelmet kell fordítani arra, hogy a gyermekek erősek, edzettek legyenek s ha a veszély jön, a kórnak ellent tudjanak állani. Legjobban érhető ez el, ha a gyermekeknek a legtökéletesebb erősítő és vértisztítószer rendszeresen adatik. E szer a *Zoltán-féle csukamájolaj*, mely azon tulajdonságánál fogva is páratlan kitűnő készítmény, hogy sem kellemetlen szaga, sem rossz íze nincsen. Uvegje 1 frt. Zoltán Béla udvari szállító gyógytárban Budapesten.

— **Jótekonyság.** A siketnéma-iskola segítő alapja részére az elmúlt héten a következő adományok folytak be a polgármesteri hivatalba: *Henricza* biharmegyei községtől a 10 évre megszavazott évi 5 koronának idei részlete és *Walder Gyula* urtól 2 kor. Ezekért az emberbaráti adományokért ezen a helyen is hálás köszönetét fejezi ki *Salacz Gyula* kir. tan. polgármester, a felügyelő-bizottság elnöke.

Heinrich Sándorné urnó egy zsák lisztet, *Léssai* Sándorné urnó egy zsák burgonyát és vöröshagymát, *Friedeisz* Miklósné urnó egy sonkát s két tábla szalonát adományoztak a szegény tanulóknak, mely nemes szívű cselekedeteért e helyen is köszönetet mond: özv. *Hauser* Károlyné, egyes. elnök.

Az elmúlt héten a következő nemeslelkű emberbarátok voltak szívesek a népkönyha javára adományokat küldeni: *Guttmann* Samuné urnó 20 kgr. babot, 5 kgr. rizst, $\frac{1}{2}$ kgr. borsót, $\frac{1}{4}$ kgr. paprikát, *Weisz* Dávidné, dr. *Páris* Lajosné, *Sternné* Assael Lina urnók 5—5 frtot. *N. N.* urnó 2 frtot, *Bernát* Regina urhölgy 1 frtot. A kegyes adakozók fogadják hálás köszönetünket. *Az elnökség.*

— **Elveszett gallér.** *Rédey* Szidi, az aradi színház művésznője fekete gallérját cselédje a Heim Domokos utcától a színházig terjedő útvonalon elvesztette. A megtaláló kéri, hogy küldje el a rendőrségre, vagy a művésznő lakására.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— **Ezer és ezer** embernek adták vissza már elveszettnek hitt egészségüket a Pserhofer J. vértisztító labdaccai, melyek olyan betegségeknek is segítettek, melyeknél más szer már nem használhatott.

Vanderbilt versenytársa.

— Bajba került milliomos. —

Arad, január 20.

Egész Párisban *Castellane* Boni gróf és neje, — a ki többszörös milliomos hölgy és *Jay Gould*-nak, az amerikai híres vasutkirálynak a leánya — képezi most a beszéd tárgyát azokon a nagyarányú kényszereladások révén, a melyek e héten a párizsi tőzsdén a grófi pár részére történtek.

Castellane gróf aranybányákban, valamint spanyol állampapírokban és a párisi közlekedési vállalatok érdekeiben spekulált. Csak hogy igen rosszul spekulált, mert differenciái több mint 3 millió frankot tesznek ki, összes tartozásai mindamellet meghaladják a 20 millió frankot. A gróf azonban nem várta meg, míg e kötelezettségek égetőkké válnak: néhány nap előtt feleségével együtt hajóra ült és elvitorlázott New-Yorkba abban a reményben, hogy apósa és a család valamiképp rendezni fogja

ügyeit. Ez valószínűleg sikerülni is fog. A grófhhoz közel álló váltóügynökök legalább, kik érte közreműködtek, a legjobbat reménylik.

A grófnak, mikor *Gould* kisasszonnyal házasságot kötött, apósa 75 millió frank hozományt helyezett kilátásba. Csak hogy az előrelátó öreg amerikai a maga praktikus esze után indulva nem fizette le vejének a töméntelen pénzt, csupán a sok millió utáni kamatokat kapta kézhez a *Castellane*-pár. A kamat is kitesz évente több mint 4 millió frankot, a miből egy igen előkelő ur, ha muszáj, még Párisban is kijöhet.

Igen ám, de az volt a baj, hogy *Castellane* grófnének semmi sem volt ez a tekintélyes apanázs. Szörnyen nagyravágyó a természete, a fény kifejtésében nem ismer határt s tulakart tenni mindazokon a milliomos hölgyeken, a kiket csak ismert. Igen előkelő s ehhez mérten felette költséges passziói voltak. Párisban például versaillesi mintára minden fényüzéssel ellátott, valóságos királyi palotát építtetett magának. Örökké azt tartotta szem előtt, hogy lefőzze *Vanderbilt*ket, a kikkel pedig a konkurrencziát felvenni még egy *Gould* kisasszonnyal is bajos. Mikor palotáját építtette, az építész elküldötte megnézni *Vanderbilt* legfényesebb kastélyát, de csak azért, hogy a megközelíthetetlen *Krózust* tullicizálja.

Ily fajta passziókhöz persze kevés volt a 4 millió. Ehhez járult még az, hogy férje valóságos bőkezűségi mániába esett s csak úgy szórta a pénzt. Mikor Páris előkelő köreiből jónak látták a köztársaság ellen konspirálni, mindenekelőtt *Castellane* grófra gondoltak. Nyilvános titok, hogy ő volt az, a ki *Deroulé*-nek közvetlenül a pucscsa előtt 50,000 frankot adott. Azt is általán tudják a francia fővárosban, hogy a gróf a monarchikus sajtó támogatására nagy áldozatokat hozott.

Castellane gróft megzorult helyzetében vigasztalhatja az a tudat, hogy fájdalmában osztozkodnak mindazok, kik azelőtt a — pénzében osztozkodtak.

Krause harmincz koronája.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 20.

Krause tanár ur, az *Aradon* is ismeretes szuggesztor neve sűrűn szerepel mostanában a lapokban. Majd itt, majd ott tűnik fel az ország nagyobb városaiban s szereplését rendszerint azzal végzi, hogy — *megszökik*. Nem követ el valami horribilis dolgokat, amiért menekülni kellene neki, de megugrik mindannyiszor, mikor orvosi felügyelet alatt kellene mutatványával fellépni s beigazolni, hogy az ő tudománya nem *hipnozis*, hanem *szuggeszció*. Így történt ez a napokban Nagyváradon is, mikor *Krausét* az ottani orvos egyesület meghívta, hogy az orvos-kör helyiségében, a megfelelő ellenőrzés mellett produkálja magát. Erre nem mert *Krause* vállalkozni s *eltűnt Nagyváradról*.

A rendőrséggel is minduntalan meggyűlik a baja *Krausénak* s mint tegnap megírtuk, a belügyminiszter is érdeklődött az iránt, hogy vajjon nem él-e vissza az engedélylyel, melyet tőle kapott s mely nem ad jogot neki a veszedelmes hipnotizálás gyakorlására.

Aradi működése alkalmával is a nála rendszeren történt e dolog, amennyiben innen is *megszökött* *Krause* s nem fizette meg a 30 koronát, melyet a rendőrség büntetésképen rárótt.

Ezzel a büntetési ügygyel a tanács mai ülésén foglalkozott. Mikor ugyanis *Leitner* Ernő dr. városi kerületi orvos azon jelentésére, hogy *Krause* nem *szuggesztál*, hanem *hipnotizál*,

a rendőrség 30 korona bírságra ítélte, a tanár ur nem volt található sehol s hátra hagyta a büntetés összegével éppen egyenlő 30 korona letétjét, mely a városnál volt elhelyezve.

A rendőrség ítéletét se kézbesíthették neki mignem hosszabb idő múlva a szegedi rendőrkapitányság utján tudomására juttatták. *Krause* felebbezett s három tanura hivatkozott, kik igazolták, hogy nem voltak az előadás alkalmával szuggesztálva, mert bár kényszerültek *Krause* parancsainak eleget tenni, öntudatukat nem veszítették el.

A tanács, tekintettel arra, hogy a jelentést hivatalos szaktekintély tette, a *rendőrség ítéletét jóváhagyta* s *Krausét* felebbezésével elutasította.

Érdekes, hogy most újból keresni kell *Krausét*, hogy az ítéletet megkaphassa s esetleg felebbezhessen. A felebbezésének határideje pedig nem járhat le, bármily sokáig nem ad életjelt magáról, miután a határidő kezdete az ítélet kézbesítésének napjától számítódik.

Ilyen formán előre nem látható, hogy ha a jogszerinti második felebbezést is igénybe veszi *Krause*, mikor ér véget ez a bírságotlasi ügy.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 21. Alarezosbál a ligetben.
Január 27. Műkedvelő-előadás, utána társas vacsora és tánc a várbeli tiszti kaszinóban 8 órakor.
Február 1. Tanítók táncmulatsága (Polgári fiúiskola diszterom.) — A kisjenő-erdőhegyi kaszinó táncestetélya.
Február 2. A posta- és távirda altisztek táncmulatsága (Központi szálló.)
Február 3. A helyőrségi tisztikar táncvizsgálma $\frac{1}{2}$ 10 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi hivataloszolgák betegsegélyző- és temetkezési egyletének táncvizsgálma (Vadember.)
Február 4. Az aradi mészáros és hentes ifjuság táncvizsgálma (Központi szálló.) — A kőműves-, kőfaragó- és kőterítő betegsegélyző- és temetkezési egyesület táncvizsgálma (Krispin-terem.)
Február 17. Műkedvelő-előadás, utána társas vacsora és tánc a várbeli tiszti kaszinóban 8 órakor.
Február 27. Ronacher-estély a várbeli tiszti kaszinóban $\frac{1}{2}$ 9 órakor.

(=) **Postások bálja.** Az aradi posta- és távirda-altisztek bálbizottsága február hó 2-án, pénteken a posta- és távirda-altisztek és szolgaszemélyzet árváinak segélyezési alapja javára a „Központi Szálloda” diszteromében jótékonyczélú, kotilion táncvezetést egybekötött, zártkörű táncvizigalmat rendez Belépti-díj: Személyjegy 1 korona. Családjegy 2 korona 40 fillér. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A zenét Nagy Károly zenekara szolgáltatja. Jegyek előre válthatók az összes levélhordóknál.

(=) **A Kisjenő-Erdőhegyi kaszinó** saját helyiségeiben 1900. évi február hó 1-én pénztára javára zártkörű táncestetélyt rendez. A rendezőbizottság élén a következők urak állanak: Elnök *Kokas* József. Alelnökök: *Kosztolányi* György, dr. *Králtz* Lajos, *Aistleitner* Hugó. Pénztárnok: *Sissák* Gyula. Kezdeté este $\frac{1}{2}$ 9 órakor. Belépti-díj; Személyjegy 3 korona. Családjegy 6 korona.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Az új koronaügyész első szereplése.** *Hammersberg* Jenő, az új koronaügyész ma kezdte e minőségében szereplését a kir. kurián, a melynek kisebb fegyelmi tanácsa, *Czorda* Bódog elnöklete alatt, *Lithvay* Mátyás volt III. kerületi járásbíró kényszervégellátási ügyét tárgyalta. *Lithvay* Mátyást 1898. szeptember 14-ike óta a Lipótmezei tébolydában, mint elmebajost ápolják. *Hammersberg* Jenő koronaügyész ma kényszervégellátását kérte, azon indokolással, hogy *Lithvay* a tébolydai orvos véleménye szerint gyógyíthatatlan és így hivatalát többé nem foglalhatja el. A fegyelmi tanács kimondotta, hogy mivel *Lithvay* elmebaja csak egy szakértő véleménye szerint gyógyíthatatlan, kikéri az igazságügyi orvosi tanács véleményét.

§ Hajsza a csempészek után. Érdekes bűnügyben határozott ma a m. kir. kuria. Két évvel ezelőtt történt, hogy Pozsgay Imre pénzügyőri felügyelő és Barát István pénzügyőr a melenczei határban dohány csempészekre akadtak. Uldözöbe vették őket, mire a két csempész felkapaszkodott Zvekits Szvetozárnak a basahidi országuton ügöző kocsjára. Pozsgai Imre, amikor látta, hogy a kocsit el nem érhetik, megparancsolta Barát István pénzügyőrnek, hogy lője le az egyik lovat. Barát lőtt, de a célba vett ló helyett Zvekits Szvetozárt találta derékon, aki 3 hétig feküdt bele. A nagybecskereki törvényszék a vádlott pénzügyőrököt fölmentette, a szegedi kir. ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, s a vádlottakat gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt fejenként két heti fogságra ítélte azzal a megokolással, hogy a vádlottak közönséges előrelátással is meg gondolhatták volna, hogy a sebesen vágató kocsi felé intézett lövés a kocsin ülők valamelyiket is érheti. Különben is a pénzügyőség szolgálati szabályai csak oly esetben engedik meg a menekülésre használt állat használhatatlanná tételét, ha ez az emberi élet veszélyeztetése nélkül lehetséges, végül az alárendelt megtagadhatja a feljebbvalója iránti engedelmisséget, ha büntetendő cselekmény elkövetésére utasítatik. A kir. kuria Barát István büntetését nyolcz napra szállította le, egyebekben helybenhagyta a tábla ítéletét. Barát büntetését azért szállította le, mert feljebbvalója parancsának hatása alatt állott.

Ajándék a gyűjtőknek.

Aki az Aradi Közlönynek öt új negyedéves előfizetőt gyűjt, az teljesen ingyen és bérmentve kapja meg a magyar könyvpiac legszebb diszmunkáját

Mikszáth Kálmánnak

A JÓ PALÓCZOK

czimű 50 koronás művét.

Aki az Aradi Közlönynek három új negyedéves előfizetőt gyűjt, az teljesen ingyen és bérmentve kapja meg

Bartók Lajosnak

TÉLI REGÉK

czimű 32 koronás gyönyörű aczélmetszettekkel illusztrált diszmunkáját.

Beküldött czimekre mutatványszámokat az Aradi Közlönyből két hétig ingyen küld a kiadóhivatal.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Az olcsóbb pénz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, január 20.

Örömhír járja be Európát: a pénz ára világszerte olcsóbbodik és nap nap után újabb aranyhozatalok érkeznek Amerikából.

Magyarországra nézve ez az öröm teljesen jogosult, esetleg még korán is lehet. Hazánk fizetési mérlege tudvalevőleg passzív, jóllehet kereskedelmi mérlege az elmúlt évben kedvezően alakult és aktív volt. Más szóval: a hazánkból múlt évben kivitt áruk értéke sok millió koronával túlhaladta az ugyanez időszak alatt behozott áruk értékét, mindamellett nagyobb pénzmennyiségek mentek a külföldre, mint a milyenek az országba beözönlöttek.

Ez csak látszólagos ellentét. Magyarország ugyanis tökeszegény ország és egyes vidékein a művelődés még alacsony fokon áll. Ily viszonyok mellett a fogyasztás különféle iparcikkokban aránylag csekély, jóllehet sok száz millió koronát fizetünk évenként csekély a külföldről behozott gyártmányokért. Másrészt a belterjes gazdálkodás, a föld termékenysége,

de meg már említett tökeszegénység következtében nyersterményekből jóval többet termelünk a saját szükségletünkönél és ez a többlet értékben rendszerint meghaladja azt a hiányt, amit a külföldön iparcikkokban fedezünk. Ezért aktív a kereskedelmi mérlegünk — legalább közép és jó termésű években.

Ismét a tökeszegénységből kell kiindulnunk, hogy fizetési mérlegünk passzivitását megértsük. A belföldön összegyűjtött tőkék csekélyek, az állam, a városok, a törvényhatóságok társaságok pénzsüksége pedig óriási és ezt tekintélyes részben külföldön fedezik. E különféle kölcsönök után a kamatok természetesen nagyrészt a külföldre vándorolnak és noha ez összeg statisztikailag nincs kitüntetve, kétségtelenül jóval felül mulja azt a kiviteli értéktöbbletet, a melyet Magyarország az áruforgalom útján elér.

Népszerűbben kifejezve, Magyarország az adós, a külföld a hitelező és mely az adósnak nézve mindenkor jobb, ha a kamatláb alacsonyabb, nem kell sok bizonyíték arra, hogy a kamatláb ne legyen magas.

A pénz ára szinte hihetetlenül gyorsan csökkent és ez reményleni engedi, hogy az olcsóbb kamatláb ideje még mindig nem szűnt meg évtizedekre. Csallán József.

A gabonatözsde hete.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 20.

A téli hónapokban ritkán vannak nagyobb árváltozások, de az idén oly mély a budapesti gabonatözsde téli álma, hogy az árak jóformán egyáltalán nem változnak. Semmi impulsus, semmi irányzat nincsen.

A készáru-üzletben csupán azért volt valamivel nagyobb forgalom, mert egyik-másik malom készleteit kiegészítette. De még így is csak 12,000 métermázsa buza kelt el, egyenlegként 5 fillérrel magasabb áron.

A határidők csaknem változatlanok maradtak, rendkívül korlátolt üzlet mellett.

A többi gabona-neműek közül a rozs ára javult vagy 5—10 fillérrel. Arpa és zab is ártartó maradt és a tengeri irányzata is a hét vége felé kellemesebb volt. Cs. J.

— A bank-kamatlábát leszállították. (Bécsi távirat.) Az osztrák-magyar bank főtanácsa mai ülésén a bankkamatlábát január 22-től fogva fél százalékkal leszállította. Ezek szerint váltóknál 5, kölcsönöknél, államjáraedekoknál, valamint a bank zálogleveleinél 5 $\frac{1}{2}$, egyéb értékpapiroknál pedig 6% lesz a kamatláb.

— A szeszkontingens ügye. Egy budapesti könyvműve lap tudósító értesülése szerint Lukács László pénzügyminiszter legközelebb jelentést terjeszt a képviselőház elé, melyben a mezőgazdasági szeszgyárak részére fentartott kontingens felosztását illetőleg történik intézkedés.

— Felhívás. Az aradi takarékszövetkezet mint szövetkezet az új év alkalmából figyelemreméltó felhívást tesz közzé, melyet különösen a kisiparosok, kiskereskedők és kisbirtokosok figyelmébe ajánlunk. Szövetkezetünk — szól a felhívás — az állam részéről adómentesség kedvezményében részesül azért, mert az érvényben levő törvények szerint a kisiparosok, kiskereskedők és kisbirtokosok hitelgényeit óhajtja társulás útján kielégíteni. Hetenkint 50 filléres befizetéssel lesz a belépő egy tagréz tulajdonosa és ezáltal a szövetkezet tagja, mely arra jogosítja fel, hogy társadalmi állásának és vagyoni viszonyainak megfelelő hitelben részesüljön. A belépők jegyezhetnek több részt is egyszerre és egy könyvre. A szövetkezetbe való belépés még azon előnyt is biztosítja tagjai részére, hogy a megerősítés nélkül hetenkint befizetett összegek a társulatnak hat év után megejtendő felszámolásakor egészben visszafizettetnek és azonkívül az üzlet eredményéből

még a megfelelő haszonban részesülnek. Az 1899. év végével ejti meg a szövetkezet a XIII. évi társulatának felszámolását és az 1900. évben alakul meg a XIX. évi társulat. A szövetkezet XIX. évi társulatába való tömeges belépésre hívjuk fel az érdekeltek figyelmét. Ezen hirdetemnyünket különösen kisiparosaink, kiskereskedőink és a gazdálkodók figyelmébe ajánljuk. Az aradi takarékszövetkezet mint szövetkezet igazgatósága, Petőfi-utca 1. sz.

— Birtokcsere. Tomes István eladja az aradi 760 sz. tjkönyvben felvett Petőfi-utca 6 sz. házat 9200 koronáért Kellner Gizellának. — Dán Szófia ajándékba adja az aradi 4583 sz. tjkönyvben foglalt szántóföldjét férje Dancs Todornak. — Klein és társa eladják az aradi 4817 sz. tjkönyvben foglalt ingatlant 5000 koronáért ifj. Hagenmacker Henrik budafoki sör-árosonak. — Ozv. Bulboka Mojszané szül. Milinkovits Gyula eladja az aradi 1493. és 1494 sz. tjkönyvekben felvett és tulajdonát képező hányadát 800 koronáért Szandity Todor és nejének.

Budapesti áru és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 20.

Déltözsde. Buzakinál élénk, vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 12,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Időjárás hideg.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.72— 7.73
Buza szeptemberre	7.80— 7.81
Rozs áprilisra	6.41— 6.42
Zab áprilisra	5.06— 5.07
Tengeri májusra	4.96— 4.97
Repcze szeptemberre	11.70—11.80

Zárul 4 órakor:

Buza áprilisra	7.73— 7.74
Buza szeptemberre	7.82— 7.83
Rozs áprilisra	6.42— 6.43
Zab áprilisra	5.06— 5.07
Tengeri májusra	4.98— 5.—
Repcze szeptemberre	11.70—11.80

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	748.60
Magyar hitelrészvény	746.50
Leszállított bank részvény	503.—
Rima-Murányi vasút részvény	670.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	641.40
Közúti vasút	674.50
Városi villamos vasút részvény	341.—

S z e s z ü z l e t.

— Január 20. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélküli per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsanként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktözsden.

Budapest, 1900. január 20.

Magyar aranyjáraedék 4%	98.70
Magyar koronajáraedék 4%	94.95
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	100.50
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	99.75
Magyar keleti vasút	99.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	94.25
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	95.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	161.50
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	138.25
Osztrák papírjáraedék	99.50
Osztrák járaedék ezüst	99.30
Osztrák járaedék arany	98.75
Koronajáraedék	98.75
1860-iki államsorsjegyek	137.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1835.—
Magyar hitelbank részvény	746.50
Osztrák hitelintézet részvény	749.—
Osztrák-magyar államvasút	641.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.20
Német birodalmi márka	118.20
London	242.—
Paris	96.15

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Január 20. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 82.—83.— fillig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 87.—88.— fillig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 84.—85.— fillig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 84.—85.— fillig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillig. Közép páronként 220—280 kilogrammon felüli sulyban — fillig. Könnyű páronként 220—280 kilogrammon felüli sulyban — fillig.

nyű páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban — filig.
 Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — filig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — filig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — filig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — filig.
 Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 84.—86.— filig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 83.—84.— filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 82.—83.— filig.
 Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. — Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.
 Sertéslétszám: Január hó 17-én volt készlet 20563 darab, január hó 18-án főlhajtott — darab, január hó 18-án elszállított — 879 darab, január hó 19-én maradt készletben 19684 darab. Uziel: Változatlan.

Vasuti közlekedés.

-- Érvényes 1899. évi október hó 1-től. --

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szoinokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjféli 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 7.15	Személyvonat reggel 8.46
Vegyesvonat délután 4.16	Vegyesvonat este 7.49
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Értesítés.

Garnek György
(Gyuri bácsi)

a Salacz-utcza „Kispipa“ volt népszerű vendéglőse átvette a Forray-utcza

„Zrinyi“-kávéházat,

melyet ujonnan a legkényelmesebb igényeknek megfelelően átalakított.

Uj teke-asztal, kitünő italok, hideg- és meleg étkek, külön helyiség (Separék) állanak a vendégek rendelkezésére.

Minden vasárnap délben a fekete-kávé alatt és este **Albert Péter** elsőrangú zenekara hangversenyez.

KÜLÖNFELÉK.

□ **Krügerről.** A transzváli köztársaság elnökéről érdekes jellemvonásokat ír egy francia lap. Bár maga Bismarck is úgy nyilatkozott Krügerről, hogy egyike a legzsensialisabb diplomatáknak, téves volna azt hinni, hogy diplomáciai tudásának köszönheti elnökké való választását. Korántsem. A burok egyszerűen: ritka bátorságáért emelték őt e magas állásba. Természetesen kezdik már a mithikus vonatkozásokat is feltalálni benne és a legendaszerűség koszoruját is fonják az agg elnök feje köré. Elmondják róla például a következőket is. Tizenhat éves gyermek volt még, amikor egy alkalommal kiküldte őt az apja a mezőre egy ökrösszekérrel takarmányért. Mellé adta a kis hugát is és lelkére kötötte, hogy vigyázzon a kis leányra. A kis Pál meg is ígerte. Hazafelé jövet azután az ökrök megijedtek egy párduczótól, a szekér felborult s a kis leány kiesett. A kis Krüger a legnagyobb hidegvérrel odaugrott a párduczhoz, rávetette magát s bár a fenevad

össze-vissza marta őt, nem ügyelve a vérző sebekre, óriási küzdelmek után megfojtotta a párduczot. . . Hát ez igen nagy és szép hősi tett volt, — egy jövődöbéli elnöktől!

□ **Az apa mestersége.** Az iskolában a professzor magyarázza a fiuknak a tenger apályát és dagályát.

— Ha dagály van — mondja — a tenger emelkedik, viszont apálykor a tenger esik. . .

— Egy tőzsdeügynök fia ekkor közbeszól:

— Ez az a pillanat, a mikor venni kell.

□ **Szines fényképek a gyógyászat használatában.** A filadelfiai orvos-egyesület legutóbbi ülésén rendkívüli érdekes és eredményeiben nagyfontosságú előadást tartott Frederick Ives, filadelfiai orvos. Ertekezésében a szines fényképek előállítására szolgáló készülékekről és módszerekről beszélt; s bár e tárgy nem új, de a szempont, amelyből Ives felfogja, sejteti engedi, hogy a gyógyászatban ugyiszólva forradalmat fog előidézni. Az orvosi atlaszok legnagyobb részében eddigelé ugyanis nem igen voltak szines képek s ha voltak is, meglehetősen kezdetleges volt a kivitelük. Azok a rajzok, szines képek, amelyeket az orvosi könyvekben, az orvosi egyetemek fali-tábláin láhattunk s amelyek például az agyverőmlés, rákosodás, sárgaság stb. okozta szövetváltozásokat ábrázolták, ugyancsak nem voltak pontosak. Ives módszere, amely az eddigi állapotokat lényegesen meg fogja változtatni, abból áll, hogy a kórosan elváltozott szövetekről három alapszínben: vörösben, sárgában és kékben felvételt tesz, azután egymás fölé helyezi a három negatív lemezt s ekkor az elképzelhető legtermészetesebb színekben tünik elé a beteg szövet. Ives a módszert még tökéletesíteni fogja.

□ **Czivilizáció.**

Apa: Pistike, gyere velem az állatkertbe. Megnézzük az emberevöket.

Pisti: És embert esznek az emberevők?

Apa: Otthon azt, fiam.

Pisti: És itt?

Apa: Ide buskonzervet hoznak.

□ **A hering alkonya.** Az utolsó esztendőben olyas hírek támadtak, hogy a heringhalászat pusztulóban van, s ebből az az aggasztó gyanu támadt, hogy az a halféle egyáltalában kiveszésnek indult. Huxley, a híres angol természetbuvár még kevéssel halála előtt is elég fontosnak tartotta ezt a kérdést arra, hogy nyilatkozzék róla és ő azon a nézetben volt, hogy nincs még ez idő szerint ok arra, hogy olyan pesszimiztikusan gondolkozzunk a hering jövője felől. Az ő vélekedését erősen támogatja a yarmouthi legutóbbi hering-szezon, amely a legfényesebben ütött ki. Soha még ilyen heringszezon Yarmouthban nem volt. Az egész összehalászott heringanyag vagy hat millió forintot ér. Egy bárkán magán vagy harminczhatezer forint értékű hering volt együtt és a heringek tisztogatására az idén vagy százötvenezer forintot költöttek. A heringek tisztogatására Skócziából is érkeztek ropant nagy számban, úgy, hogy a visszatérésükre egész külön vonatot kellett megrendelni.

□ **Szép, szép . . .** Az egyik ur (a másik urhoz, akinek a képtárát mutogatja): Ime kérem, ez a legujabb beszerzésem. Van Dycknek, Rubens tanítványának a műve.

A másik ur: Hát, nem is olyan rossz kép — egy tanulótlól.

□ **A megbabonázott piramis.** Az elhunyt Werner Siemens beszéli el a következőket:

— A Cheops-piramison Kairó mellett alkalom volt arra, hogy megfigyeljem a sivatag szeleinek az elektromos sajátságait. Amikor feltartottam az egyik ujjamat, éles, zúgó hangot hallottam, az ujjamban pedig bizsergést éreztem. Amikor egy boros palaczkból inni akartam, könnyű elektromos ütést éreztem. Ennek a különös jelenségnek rögtön megértettem az okát. Nedves papirossal beburkoltam egy teli palaczkot, amelynek fémmel volt bevonva a nyaka és megvolt a leydeni palaczk, amely rögtön megtelt, mihelyt a fejem fölé tartottam. Ezt bizonyították az erős szikrák, amelyeket kicsalhattam belőle. Az arabok azonban, akik a

társaságot vezették, varázslatnak nézték a dolgot és féltették a kenyerüket. Azt hitték, hogy megbabonáztam a piramisokat. Azért egy kicsit le akartak hajigálni a piramisról. Nem vesztettem el a lélekjelenléteimet, egy boros palaczkot megtöltöttem hirtelen s oda tartottam az arab seik orrához, akit az erős elektromos ütés lesujtott. Arra ordítva menekültek el az arabok.

A 4° os regale-kölcsön,

valamint

a 3° l. kib. osztrák földhitelintézet záloglevél-sorsjegy

szelvényutalványai

általam beszerezhetők.

Huzás már jan. 31-én és febr. 1-én.

Főnyeremény 90,000 korona.

AZ

2971

V-ik OSZTÁLYSORSJÁTEK

IV. osztályának huzása már

Jan. 31-én és febr. 1-én.

!! 4000 nyeremény !!

934 ezer korona értékben.

Főnyeremények:

- 1 nyeremény á 90000 korona,
- 1 nyeremény á 30000 korona,
- 1 nyeremény á 20000 korona,
- 1 nyeremény á 15000 korona,
- 3 nyeremény á 10000 korona,
- 5 nyeremény á 5000 korona,
- 8 nyeremény á 2000 korona,
- 10 nyeremény á 1000 korona,
- 70 nyeremény á 500 stb. stb.

Ajánlok a IV-ik osztályra szóló vétel-sorsjegyeket,

melyek nálam nagy számválasztékban a következő eredeti áron kaphatók:

- Egy 1/1 4. osztályu sorsjegy 104 kor. — fil.
- Egy 1/2 4. osztályu sorsjegy 52 kor. — fil.
- Egy 1/4 4. osztályu sorsjegy 26 kor. — fil.
- Egy 1/8 4. osztályu sorsjegy 13 kor. — fil.

A negyedik osztályra való megújítás minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt

1900. évi január hó 24-ike előtt

eszközleendő

Megújítási árak a negyedik osztályra:

- Egy 1/1 4. osztályu sorsjegy 40 kor. — fil.
- Egy 1/2 4. osztályu sorsjegy 20 kor. — fil.
- Egy 1/4 4. osztályu sorsjegy 10 kor. — fil.
- Egy 1/8 4. osztályu sorsjegy 5 kor. — fil.

A hatodik osztály főnyereménye legkedvezőbb esetben:

1.000.000 KORONA.

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzlete Aradon.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye.

ALAPITTATOTT 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Megyei és városi telefon: 129-ik szám.

Főnyeremény 90,000 korona.

Huzás már jan. 31-én és febr. 1-én.

Vilma könyvéből.

Irta: Gárdonyi Géza.

Mikor feljött a fiastyuk
az éj kéklő mezejére,
csókot nyomtam az én Vilmám
puha, meleg kis kezére.
És azt mondtam: Szép virágom,
zárja be az ablakát,
most hát igazán utólszor
mondom, hogy: jóéjszakát!

S ő felelte mosolyogva,
az arcomhoz lehajolva
s halkán, édesen susogva,
mint ahogy az esti szellő
a virággal szól susogva:
— Jóéjszakát, szép álmokat!

Álmodó csend ül a falun,
Álmodó fák közt ballagok.
Csak a fehér hold van ébren,
meg az örök szép csillagok.
És én mindhazaig hallom,
hallgatom a kedves szavát,
mint valami éji zenét:
— Szép álmokat! Jóéjszakát!

Hallom, hallom és hallgatom,
mint valami éji zenét,
amely isten tudja honnan
zengi búvós, lágy énekét.
Amely isten tudja honnan
tündérhegedűből fakad,
s föl-fölárad hullámosan,
meg elhalkul bágyadottan:
— Jóéjszakát! Szép álmokat!

Kisér, jön velem a zene,
félíg földön, félíg égben,
a holdban fehérülő hazak,
holdfényben sötétlő fák közt,
az éjjeli csöndességben,
kisér uton, kísér házban
S én hallgatom édes lázban.

S hogy lehunyom a szememet,
akkor is még egyre zeng,
mikor az én lelkem már az
álmok szép egében leng:
az ő szelíd meleg hangja,
egyre sugja és susogja:
— Jóéjszakát, szép álmokat!
Jóéjszakát, szép álmokat!

A keresztelő.

Irta: Guy de Maupassant.

(Francziából.)

A vasárnapi díszbe öltözött emberek vára-
koztak a majorság kapuja előtt. A májusi nap
tisztá fényével elárasztotta virágzó almafákat,
ezeket az óriási fehér, rózsaszínű és illatos csok-
rokhoz hasonló gömbölyű fákat, melyek virág-
tetőt vontak az egész udvar fölé. Körülöttük
finom szíropelyhek hulldögáltak folyton, röp-
kődve és forogva, mialatt leestek a magas fűbe,
hol a pityangok úgy ragyogtak, mint a tűz,
hol a pipacsok vérfoltokat képeztek.

A szemétdomb szélén egy nagyhasu, pif-
fedt emlőjű kocza szendergett, míg körölte egy
csapat kis malacz kergetőzött felkunkorodott
farkával.

Egyszerre csak, amoda messze, a major-
ság fái mögött megszólalt a templom harangja.
Ércszava a derült égbe gyöngé és távoli hívó
szózatát küldte föl. A kék térséget mit a ha-
talmatlan mozdulatlan bükkfák zártak be, fecskék
szelték át megannyi nyilként. Néha istállóság
lengett át az almafák gyöngé és édes lehelle-
tével vegyülve.

A kapu előtt levő férfiak egyike a ház felé
fordult és kiáltott:

— Siessünk már, Melina, harangoznak!

Talán harmincz éves lehetett. Magas pa-
raszt volt, kit a hosszas mezei munka se meg-
nem görbitett, sem idomtalaná nem tett. Egy
öreg ember, az apja, bütykös, mint valami
tölgyfa törzs, kerges öklökkel és oszlopos lá-
bakkal megszólal:

— Hiába, az asszonyok, azok sose készül-
nek el, mikorra kell.

Az öreg másik két fia nevetni kezdett, s
az egyik bátyja felé fordulva, aki először kiál-
tott, így szólt:

— Eredj értük, Polyte. Különbén délig se
jönnek.

És a fiatal ember házába lépett.

Egy csapat kacsa állott a parasztok mel-
lett és hápogni kezdett és szárnyukat csapkod-
ták; azután a mocsárra tartottak lassu és dö-
cögő léptekkel.

A nyitva maradt ajtóban kövér asszony je-
lent meg, aki egy két hónapos gyermeket czi-
pelt. Magas fejkötőjének fehér szalagjai hátán
csüngtek le és lefolytak tüzvörös sálkendőjén,
a fehérbe göngyölt csecsemő meg a dajka kar-
ján feküdt.

Erre meg a nagy és erős anya jött ki a
sorba. Még alig tizennyolcz éves, üde és mo-
solygó és férje karjába csimpszkodott. És az-
után a két nagymama jött, kiaszva, mint két
susinka, látható fáradsággal megerőltetett, a
türelmes és nehéz munkától rég meggömbült
keresztcsontban. Egyikük özvegy volt; karon-
fogta a kapu előtt maradt nagyapát és a csa-
patot vezették a gyermekek és a bába sürgött.
Ezután pedig a család többi tagja sorakozott
utánuk. A legfiatalabbak cukorral telt papir-
zacskókat vittek.

Amoda, a kis harang szünet nélkül szólt,
egész erejéből hiva a kis, várva-várt gyöngé
emberkét. Az árkokra suhanczok másztak fel;
a kerítéseknél emberek tűntek elé; majorbeli
leányok állottak két tejjel teli köcsög között,
miket letettek, hogy a keresztelőt megnézzék.

És a dajka diadalmasan vitte élő terhét,
kikerülte a pocsétákat a csapponos uton, a fá-
val beültetett lejtők között.

Az öregek meg czeremóniásan jöttek, kissé
meggömbölyve koruk és fájdalmaik következté-
ben, míg a fiataloknak kedvük volt táncolni
és nézegették a lányokat, akik azért jöttek,
hogy az ő elvonulásukat lássák; az apa, meg
mama pedig méltóságteljesen, sokkal komo-
lyabban haladtak ezután a gyermek után, aki
majd később helyettesíteni fogja őket az élet-
ben, aki fenntartja nevüket a vidéken, az egész
járásban jól ismert Dentuk nevét.

Végre kiértek a sikmezőre és keresztül
váltak a földeken, hogy megrövidítsék a na-
gyot kanyarodó utat.

Most már föltűnt a templom hegyes tor-
nyával. Közvetlen a palatető alatt nyilás vágta
keresztül és valami mozgott ott benn, élénk
lendülettel járva ide-oda, eltűnve, megint visz-
zatűnve a szűk ablak mögött. A harang volt
ez, mely mindig szólt és hangosan hivta az új-
szülöttet, hogy jöjjön, most legelőször a jó Is-
ten házába.

Egy kutya kezdte őket kísélni. Czukrokat
dobáltak neki, az meg idomtalan ugrándozást
vitt véghez az emberek körül.

A templom ajtaja nyitva állt. A pap egy
nagy, vörös haju, sovány és erős fiatalember,
szintén Dentuk, a kicsi nagybátyja, az apának
öccse, az oltár előtt várakozott. És megkeresz-
telte öccsét a szertartás szerint Prosper Césár-
nak, aki sirásra fakadt, mikor a jelképes söt
megkóstolta.

A szertartás végeztével a család a küszö-
bön maradt, míg a pap levetette miseingét;
aztán utrakeltek. Most már gyorsan haladtak,
mivel az ebédre gondoltak. Az egész környék
gyermekerege követte őket és valahányszor
egy marék cukorkát dobtak nekik, mindig he-
ves czivakodás támadt, birokra keltek, egymás
haját tépték; és a kutya is a tömegbe ugrott
az édességeket fölszedni. Ezt meg farkánál, fü-
lénél, lábánál fogva ránczigálták, de csökönyö-
sebb volt, mint a suhanczok.

A dajka elfáradt egy kicsit és így szólt a
paphoz, aki mellette lépdelt:

— Mondja csak, plébános ur, nem lenne
ellenére egy kicsit tartani kis öccsét, míg ösz-
szeszedelem magam? Félig-meddig görös huzza
a gyomrom.

A pap elvette a gyermeket, kinek fehér
ruhája nagy, éles fehér foltot képezett a fekete
reverendán és megcsókolta, nagy zavarba jött
ettől a kis tehertől, mivel nem tudta hogyan
tartani, hogy elhelyezni. Mindenki nevetett.

Az egyik nagymama messziről kérdezte:

— Papom, mondd csak, nem bánt tégedet,
hogy neked soha se lesz ilyened?

A pap nem felelt. Nagyokat lépdelt, mi-
alatt mereven nézte a kékszemű fiucskát, aki-

nek még szerette volna megcsókolni kis kerek
pofáit. Nem állhatta tovább és arczához emelte,
hosszu csókot nyomott rá.

Az apja oda kiáltott:

— Ha akarsz egyet, édes plébános, csak
szólnod kell.

És tréfálni kezdtek, mint a hogy a földmi-
vesek szoktak.

Mihelyt leültek az asztalhoz, a nehézkes
falusi jókedv viharként tört ki. A másik két fiu
házasulandó felben volt szintén; menyasszonyuk
is ott volt, de csupán a lakomához érkeztek
meg és a vendégek folyvást czélozhattak mind
a jövődöbéli származékokra, kiket ezek a fri-
gyek ígértek.

Durva, borsos mondások voltak ezek, me-
lyek megkaczagtatták a piruló lányokat, a fér-
fiakat pedig felholtra nevetették. Okleikkel
verték az asztalt és nagyokat kurjongattak. Az
apa és a nagyapa nem fogytak ki a trágár
tréfákból. Az anya mosolygott; az öregek is
kivették részüket az örömből és megkoczkáz-
tattak egy-egy pajzán élczet.

A plébános már megszokta ezeket a pa-
raszt dözsöléseket s nyugodtan ült a dajka
mellett, öccsének kicsiny száját csiklandozva,
hogy megnevetesse. Ugy tetszett, mintha me-
glepte volna ennek a gyermeknek a látása,
mintha sohase látott volna ilyet. Elgondolkodó
figyelemmel szemlélte, elmélázó komolysággal,
belsejében fölébredt gyöngédséggel, eddig is-
meretlen, különös, élénk és egy kissé szo-
moru gyöngédséggel ez iránt a törékeny kicsi
lény iránt, a ki bátyjának volt a fia.

Semmit se látott, semmit se hallott, a gyer-
meget szemlélte. Szerette volna térdére venni
megint, mert még ott volt mellén és szívében
annak érzete, hogy nemrég a templomból jö-
vet hordta. Meghatotta ez az emberi lárvá, mint
valami kimondhatatlan titok, melyre ő sohase
gondolt, fenséges és szent titok, egy új lélek
megtestesülése, a kezdődő élet, az ébredő szere-
lem, a folytatódó faj, a folyton haladó emberi-
ség nagy titka.

A dajka evett, vörös arczczal, csillogó szem-
mel; zavarta a kicsi, a ki visszatartotta az
asztaltól.

A plébános így szólt hozzá:

— Adja ide. Én nem vagyok éhes.

És újra átvette a gyermeket. Ekkor aztán
minden eltűnt körülötte, minden elmosódott;
mozdulatlan szeme ezen a rózsaszínű és puffadt
arczon maradt; és lassanként, a pólyán és a re-
verenda posztóján keresztül, a kis test melege
czombjág hatolt, átjárta, mint valami igen
gyenge, igen jó, igen tiszta czirogatás, végtelen
kellemes czirogatás, mely könnyet szöktetett
szemébe.

Az étkezők lármája borzasztó lett. A gyer-
meket ingerelte a zaj, sirni kezdett.

Valaki fölkiáltott:

— Hallod, plébános, szoptasd meg.

És kitörő kacaj reszkettette meg a termet.
De az anya fölkel; elvette fiát és a szomszéd
szobába vitte. Nehány percz mulva visszajött
és azt mondta, hogy nyugodtan alszik bölcső-
jében.

És az ebéd tovább folyt. Időről-időre a fér-
fiak és asszonyok kimentek az udvarra; aztán
bejöttek és asztalhoz ültek. A husneműek, a fő-
zelékek, az almabor és a bor eltűntek szájuk-
ban, hasukat fölfutták, szemüket kigyujtották,
a szenvedélyeket lázba hozták.

Egészen besötétedett, mikorra a kávéhoz
értek. A pap régideje eltűnt anélkül hogy cso-
dálkozónának távollétében.

A fiatal anya végre fölkel megnézni, hogy
alszik-e még mindig a kicsi. Most már egész
sötét volt. Tapogatózva hatolt be a szobába és
kinyujtott karokkal haladt előre, nehogy beleüt-
közzék valami butorba. De valami különös zaj
megállította hirtelen és megrémülve újra kijött,
mert biztosan hallott valakit mozogni. Nagyon
sápadtan, remegve lépett be a terembe és elbe-
szélte a dolgot. A férfiak valamennyien felálltak,
vad sietséggel, pityókosan és fenyegetőzve; az
apa lámpával kezében, előre rohant.

A pap a bölcső mellett térdelve zokogott,
homlokával a kis párnán, a hol a gyermek feje
pihent.

REGENY-CSARNOK.

Dr. Moreau szigete.

— Regény. —

Irtá: H. G. Wells.

Az Aradi Közlöny számára fordította:

[30]

Mikes Lajos.

[Utánnyomás tilos.]

(Folytatás.)

Az első hónapban elég emberiesek maradtak a fenevadak, s kutyámon kívül néhány mással is barátságos lábon éltem. A kis piros lajhár különösen vonzódt hozzám, s folyton körülöttem tanyázott. Május táján azonban nagy változást vettem észre a fenevadakon. Beszédük, viselkedésük átalakult. A mit mondtam, azt még megértették, de maguk alig tudtak már beszélni. Egyre nehezebben tudtak csak két lábon járni. Bár szégyenkeztek egymás előtt, mindig gyakrabban történt, hogy négy lábon szaladgáltak. Szürcsölve ittak, rágsálva táplálkoztak, s egyre jobban eldurvultak. Egyre rohamosabban kezdtek visszafejlődni. A törvény egyre vesztett hagyományos erejéből. Kutyáemberem alig észrevehetően újra kutyának változott; néma lett, négy lábon járt s megszőrsődött. A rendetlenség napról-napra növekedett, s a mély ut nemsokára oly piszkos és undorító lett, hogy jobbain láttam visszatérni Moreau telepének romjai közé s ott ágakból kunyhót készíteni magamnak. A kinok homályos emlékezete mégis csak ezt a helyet tette a szigeten legbiztosabbá.

Bajos részletezni azt az átalakulást; leírni, hogy vesztették el napról napra jobban emberi hasonlatosságukat, hogy hagyogattak el magukról minden rongydarabot; hogy szőrösödtek meg egyre jobban stb.

A változás lassú volt, de elkerülhetetlen. Minden nagyobb rázkódás nélkül történt. Még mindig biztonságban jártam-keltem köztük: de nemsokára félni kezdtem, valami váratlanul bekövetkező rázkódásról. Kutyám is átjött a telepre, s éberségében bizva időnként békeségben aludhattam. A kis piros lajhár is elvadult tőlem s fent kezdett élni a falombok sűrűjében.

Magam is furcsa változáson mentem keresztül. Ruhám lerongyosodott rólam, s a hasadékokon kilátszott barna bőröm. Hajam hosszúra megnőtt s rendetlenül lógott nyakamra. Szememnek még ma is megmaradt gyors, éber mozdulata, éles pillantása.

Eleinte az egész nappalt a tengerparton töltöttem, hajóra várakozva. Azt reméltem, hogy visszlát az *Ipecacuanha*; de hasztalanul. Öt-ször látam az egész három füstöt feltűnni; de hajó sohasem közeledett a szigethez. Volt kéznél mindig farakásom, a melyet azonnal meggyújtottam; de a hajókat bizonyára megtevesztette a sziget vulkánikus természete.

Szeptember vagy október lehetett már, mikor arra gondoltam, hogy tutajt készítek. Karom akkora meggyógyult s két kézzel dolgozhattam. Eleinte bizonyan éreztem gyámoltalanságomat. Soha életemben ácsmunkával nem foglalkoztam s ha életemben töltöttem el a favágással. Nem volt kötelem sem s minden tudásommal sem tudtam kieszelni, hogy fonjak erős, hajlékony kötelet a folyondárokból. Vagy két télig turkáltam a romok között és a parton, a hol elégették a csónakokat, hogy szögeket vagy ércdarabokat találjak. Majd viharos, erős napok következtek, s ez is késlelhette munkámat. De végre elkészült a tutaj.

Gyönyörűség volt ránézni. De csakhamar kitűnt, hogy semmi gyakorlati érdeken nincsen. A tutajt egy mértföldnyi távolságban állítottam össze a tengerből, s mikor odaakartam vonzolni a tengerhez, szétesett. De talán jobb is, hogy így történt. Csakhogy nyomorúságom ekkor már oly iszonyu volt, hogy napokan át kábultan hevertem a parton, belebámulva a tengerbe s a halál gondolatával foglalkozva.

De meghalni még sem akartam, s ekkor történt valami, a mi figyelmeztetett rá, milyen ostobaság így pazarolni az időt, s figyelmeztetett egyre növekedő veszedelemre. Azon rossz fal árnyában feküdtem, belebámulva a tengerbe, mikor hirtelen felriasztott valami hideg test, a mi sarkamhoz ért. Megfordultam, s láttam, hogy a kis piros lajhár áll velem szemben. A beszé-

det régen elfelejtette s természetes tunyaságával mozgott. Mikor észrevette, hogy magára vonta figyelmemet, nyöszörögve a bokrok felé indult s aztán visszatekintett rám.

Megértettem, hogy azt akarja, hogy kövessem, s végre el is indultam utána. A fák közé érve, felmászott közéjük, mert a folyondárok között könnyebben tudott mozogni.

Egyszerre csak egy ledaposott lérségen kísérteties csoporthoz értünk. Kutyám élettele-nül hevert a földön s mellette kuporgott a hiénasertés, belemélyítve karmait a még remegő husba s nagyokat horkantva gyönyörűségében. A mint meglátott, rám emelte ragyogó szemét, rám vicсорította véres fogait s fenyegető mozgást hallatott. Léptem egyet feléje, aztán megálltam, s kirántva revolveremet, szemtől szembe kerültem vele. Nem szándékoztam visszavonulni. Fülét hátra szegte, szőre felborzadt s ugrásra kuporodott. Szemeközé céloztam s megnyomtam a ravaszt. Ugyan e perczen nekem ugrott, s földre döntött. Megnyomított kezével utánam kapott; de szerencsére jól találtam, s ugrás közben meghalt. Feltápázkodtam remegő teste alól. Ezt a veszélyt végre szerencsésen kiálltam; de tudtam, hogy ennek nyomában most már egész sor új veszélyeknek kell rám következnie.

Farakásra tettem a két tetemet s elégettem. Tisztán láttam, hogy hacsak el nem hagyom a szigetet, halálom csupán idő kérdése. A fenevadak egy-kettő kivételével elhagyták már a mély utat, s a süvéségen mindegyik magának való buvótelepre választott ki. A leg-többje nappal buvott, s nappal szinte lakatlan-nak tetszett a sziget. De éjjel megtelt a lég félelmes ordítózással. Ha lett volna elég töltésem, megpróbáltam volna kipuszítani valamennyit. Husznál több husevő nem volt már köztük; s a legbátrabbak ezek közül is elpusztultak már. Hü ebem kimulása után magam is kezdtem megszokni a nappali alvást, hogy éjjel résen állhassak. S aztán újra neki láttam, valóságos szhenvedélylyel a tutajépítésnek.

Végre ezer nehézség között elkészült a talaj; de nem volt miben vizet vinni magammal s agyag sem volt az egész szigeten. Kábultan jártam-keltem a szigeten, tűnődve, hogy küzdjem le ezt az utolsó akadályt. De nem tudtam semmit sem kieszelni.

Végre bekövetkezett egy nap, egy csodálatos nap, a melyet felőrülten töltöttem el. Dél-nyugaton vitorla tünt fel, keskeny kis vitorla, s azonnal tüzet raktam, s ott álltam figyelve a tűz mellett a déli nap forróságában. Nem ettem, nem ittam, úgy, hogy szédült már a fejem, s egész nap a vitorlát néztem kimeresztett szemmel. A csónak jó távol volt még, mikor rám esteledett, s a sötétség elnyelte előlem a vitorlát. Egész éjjel tüzetet éleztettem, s a sűrűségben rám-rám tüzentet a fenevadak csodálkozó szemei. A mint virradt, a kis vitorlás csónak közelebb jutott a szigethez. Szemem kimerült a hosszú nézésbe, úgy, hogy alig akartam hinni azt, a mit láttam. Két ember ült a csónakban mozdulatlanul. De a csónak furcsán haladt. Feje nem volt szelvényben, s ide-oda ingott a habok közt.

A mint kivilágosodott, elkezdtem lobogtatni kabátom utolsó rongydarabját. De a két ember nem akart semmit észrevenni, s szüntelenül egymásra néztek mozdulatlanul. Lementem a sziget szélére, s kiabáltam és integettem. Nem feleltek, a csónak tovább haladt hosszú, czéltalan útján az öböl felé. Hirtelen nagy fehér madár röpött fel a csónakból, s láttam, hogy a két ember erre is mozdulatlan marad.

Erre abbahagytam a kiabálást, leültem a parton s kezemre támasztva fejemet, a tengerre bámultam. A csónak lassacskán nyugatra fordult. Ki akartam uszni hozzá, de valami dermesztő félelem visszatartott. Délután zátonyra került körülbelül száz yardnyira nyugat felé a telep romjaitól.

A két férfi megvolt halva a csónakban. Oly régóta halottak voltak, hogy mikor bekapaszkodtam a csónakba s kivonszoltam őket a partra, darabokba estek szét. Az egyiknek kiszált vörös haja volt, mint az *Ipecacuanha* kapitányának, s a csónak fenekén hevert egy piszkos, fehér sapka. A mint a csónak mellett álltam, három fenevad bujt ki a bokrok közül, szaglászva a levegőben. Iszonyu undor fogott el. Lelőttük a csónakot a partról, s beleugrot-

tam, A három fenevad erre leszaladt a partra. Iszonyu borzadály fogott el láttukra. Hátat fordítottam nekik, felvontam a vitorlát, s kiveztem a tengerre. Semmiért nem tekintettem volna vissza rájuk.

Az éjszakát a sziget közelében töltöttem. Másnap reggel beveztem a folyóba s megtöltöttem idegel a csónakban talált üres hordókat. Aztán idegel a csónakban talált üres hordókat. Aztán idegel a csónakban talált üres hordókat. Aztán idegel a csónakban talált üres hordókat.

(Vége következik.)

NAPIREND.

Január 21. Vasárnap, Róm. kath. naptár: Agnes. — Protestáns naptár: Agnes. — Görög-keleti naptár (január 9.): Polieukt. — A nap kél 7 óra 24 perczer, nyugszik 4 óra 27 perczer. — A hold kél 10 óra 38 perczer, nyugszik 9 óra 16 perczer.

Január 22. Hétfő. Róm. kath. naptár: Vincze. — Protestáns naptár: Vincze. — Görög-keleti naptár (január 10.): N.-Gergely. — A nap kél 7 óra 23 perczer, nyugszik 4 óra 29 perczer. — A hold kél 11 óra 41 perczer, nyugszik 9 óra 38 perczer.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 774.4 milliméter, délután 2 órakor 774.9 milliméter. Hőmérsék reggel 7 órakor 0° — 0.9, délután 2 órakor 0° + 2.1. Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EN. 2, délután 2 órakor N. 2. Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában 13 milliméter. Időjárás. A központi meteorologia intézetnek Aradra küldött táviratai szerinti mai napra a következő időjárás várható: Jelentékeny csapadék nélkül, enyhe, éjjeli fagy.

Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. — Belépti-díj: Hétköznap 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölesey-könyvtár nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekllyemuseum helyisége melletti ülésterem.

Január 21. Kubelik Jan hangversenye délután 5 órakor (Feher Kereszt.)

Január 25. A nagy-butyini takarékné és előkezesi-egylet mint szövetség közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Január 26. Körállatorvosválasztás Ternován.

Január 28. A nemetsági takarékné és segély-egylet mint szövetség közgyűlése délután 1 órakor. — Az aradi tornaegyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Városház, kisterem.)

Január 29. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Január 30. Jegyzőválasztás Világoson.

Február 2. A soborsini takarékpénztár közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az aradi takarékné és segélyegylet mint szövetség közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 4. Az aradi vonós-négyes kamarazene hangversenye délután 5 órakor (Központi szálló.) — Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 8. Az almás-kamarási takarékné és önszegélyegylet mint szövetség közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az arad-szent-mártoni első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Kleinoscheeg-Elysée

a Legjobb Szegő

Városi színház.

Vasárnap, 1900. évi január hó 21-én:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árkakkal:

Orpheus a pokolban.

Nagy operette 4 felvonásban. Irtá: Chromieux. Zenéjét szerzette: Offenbach. Fordította: Latabár.

SZEMÉLYEK;

Orpheus . . . Déri Jenő.	Mars Gáthi K.
Euridice . . . Ruzsinszki I.	Cupido Harmath J.
Aristheus . . . Pintér Imre.	Pluto Pintér Imre.
Közvélemény Székely A.	Stix Jankó . . . Hajnal D.
Jupiter Andorffy P.	Mercur Palóczy Pál.
Juno Tolnainé.	Aesculap Czákó V.
Diana Rédei Szidi.	Amor Jenei Gy.

Kezdete 3 és fél órakor.

Bérletszűnet.

Páratlan.

Este 7 órakor, rendes árkakkal:

A baba.

Operette 4 felvonásban. Irtá: Ordonneau Maurice. Fordította: Reiner Ferencz. Zenéjét szerzette: Audran Edmund.

SZEMÉLYEK:

Lancelot . . . Harmath J.	Alésia Felhő Rózi.
Maximus . . . Pintér Imre.	Chanterelle . . . Gáthi K.
Hilarius Andorffy P.	Loremois Hajnal D.
Hilariusné . . . Tolnainé.	Balthasar Czákó V.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.* Nyilatkozat.

A nagy közönség körében terjesztett azon híresztelésekkel szemben, mintha én a Szent-Pál-utca 13-ik szám alatti Polgári kávéház vezetésétől visszaléptem volna, szükségesnek tartom a nagyérdemű közönség és tisztelt üzletbarátaim becses tudomására hozni, hogy ezen híresztelés minden alapot nélkülöző légből kapott koholmány.

Egyben kijelentem, hogy azt az eddigi alapokon továbbra is én vezetem és eddig tanúsított nagyrabecsült rokonszenvéket igyekezni fogok a kávéházi ételek és italok pontos és rendes kiszolgálása által továbbra is megőrizni.

Tisztelettel:

Schwartz Ignác.

„HITELTUDÓSÍTÓ” KERESKEDELMI ÉRTESÍTŐ-IRODA ARADON.

(Tulajdonos: HEHS VILMOS.)

Feltétlenül megbízható értesítéseket ad olcsón, gyorsan: 438

KERESKEDŐKRŐL,
IPAROSOKRŐL,
MEZŐGAZDÁKRŐL,
MAGÁNSZEMÉLYEKRŐL.

Összeköttetések egész Magyarországgal!

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerk.

Könyvkötészet.

Az aradi nyomda részvénytársaság
(Csanádi-palota)

a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett és magas színvonalon álló

könyvkötészeti osztálya

mindennemű könyv- és hangjegy bekötéseket vállal és ép oly pontosan, mint díszesen és jutányosan készítteti el.

**Jutányos árak. Diszes kiállítás.
Pontosság.**

Meggyőződhet bárki,

hogy a legolcsóbb farsangi cikkek csakis

Kilényi C. és Trs.-nál

beszerezhetők u. m.

Báli szövetek,
Báli keztük,
Báli harisnyák,
Báli legyezők, meleg csipke, illatszerek, pipere tárgyak,
Báli ingek.
Báli nyakcsokrok, Cotilion jelvények, álarczok, tombolatárgyak stb.

olcsóbb mint bárhol
b. látogatásaiért esd

Kilényi C. és Társa

ARAD,

Andrássy-tér 20. sz. a kék golyóhoz.

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készülő
különbéféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt-és fényes celloidin stb. papírokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságu nagyított mellkép 30 korona,
6 darab mignon-fénykép 4 korona,
6 darab vizit-fénykép 6 korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca, Minorita-palota. Bejárat a m. kir. posta mellett

Megérkezett!

Megérkezett!

Megérkezett!

A legjobb minőségű

OROSZ ES CHINAI TEA

eredeti csomagolásban és kimérve

kilója 10 koronától 36 koronáig.

TÖREDÉK TEA

kilója 8 korona.

Valódi jamaikai és belföldi rumok

litterje 2 koronától 7 korona 40 fillérig üveggel együtt, üres üvegek a beszámított ában visszafogadottnak.

VOJTEK és WEISZ

tea és rum nagykereskedése

ARADON.

1 főnyeremény 100.000 korona értékű tárgy,

3 főnyerem. egyenkint 20.000 kor. értékű tárgy stb.,

20% levonással készpénzben nyerhető

a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára rendezett.

Nagy Jótékonyági Sorsjáték

egyetlen sorsjeggyével.

Minden sorsjegy még négy huzáson utánfizetés nélkül játszik, dacára annak egy sorsjegy ára

csak egy korona.

III-ik huzás visszavonhatlanul

már 1900. január hó 24-én.

Sorsjegyeket ajánl a

451

Nagy Jótékonyági Sorsjáték

kezelősége, a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca I.

továbbá az összes bankok, váltóházak, postahivatalok és a magy. kir. államasutak személypénztárai és minden dohánytőzsde.

**ÉPÜLET-
ÉS
MŰLAKATOS.**

PANKERVIKTOR

Árkád utca 1. szám.

Különlegességek

ACZELLEMEZ REDŐNYÖK
Szabályozható kályhák, napellenzők.

Telefon 202

Medves fül mártására vaskezesek napidij mellett lármikor kaphatók.

Margit-Créme.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenn-tartására a legkifünőbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsírtmentes készítmény a

Rövid idő alatt szünteti szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde bájos arczszint kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nmeltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykezserleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy l frt. szappan 35 kr., puder 60 kr., arcsviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerkereskedésben.

Elsőrendű hazai gyártmány.

Mégis csak legjobb a mindenütt kapható

Fiumei

1867

Csokoládé

és Cacao.

és hálhólyag

elsőrangú orvosi tekintélyek szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

cs. és kir. szab. orvos sebészeti mű és kőtörszer-gyáros

Budapest, IV. Koronaherzeg-u. 17. Alapított 1878.

Árak tuczonként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi és hálhólyag elsőrendű gyártmány	1.— 8.— frtig
Capottes americans (rövid)	2.— 5.— "
Suspensorium	0.60 3.— "
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2.— 6.— "
Irrigátor teljesen felszerelve	1.80 5.— "
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Mezinga tanár szerint	1.80 2.50 "
"Diana-öv" szab. havibaj elleni köt.	3.50 5.— "

(minden hölgynek nélkülözhetetlen.) 2794

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

293—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a kérdőzőknek és sertéseknek Magyar, Horváth és Szlavon országok területéről Ausztriába való bevitele tekintetében f. évi január hó 18-án érvénybe lépő forgalmi korlátozásokat tartalmazó 390. számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi január hó 18-án.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

1—1900. mgb.

Hirdetmény.

Ezennel közhirre tesszük, hogy azoknak, a kik a belvárosban, Sarkad, Erzsébet, Sága, Poltura külvárosokban laknak, a kamarási hivatalnál, azoknak pedig, a kik Gáj külvárosban, és a tanyákon laknak a Gáj külvárosi alkapitányi hivatalban be kell jelenteniök, hány darab juhot, vagy sertést kívánnak a folyó évben a városi legelőkre bocsátani.

A bejelentésekre folyó évi január hó 22., 23., 24., 25., 26., napjait tüzzük ki határidőül, a melyen túl bejelentések el nem fogadtatnak.

A bejelentés alkalmával lesznek kiállítva a kötelezvények a legeltetési díjak azon részére, a melyek nem a legelőre bocsátás

előtt, hanem folyó évi augusztus hó 20-ig fizethetők le.

Arad sz. kir. város mezőgazdasági bizottságának 1900. évi január hó 18-iki üléséből

Kiadta
Vannay,
aljegyző.

4712—99. tk.

Póthirdetmény.

A világosi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, miszerint Pavlovits Constantin pankotai lakos végrehajthatónak, Mayer Kálmán pankotai lakos végrehajtást szenvedett elleni 333 frt 50 kr. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében 3685/99. tkv. sz. a kibocsátott árverési hirdetményben a világosi kir. jbiróság területén levő, Aradmegyében fekvő, a pankotai 487. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 2. sor 518. hrsz. a felvett 458. összeírásu beltelkes ház, mint ingatlanságból Mayer Kálmánt illető fele rész hányadára 1076 frt kiküldési árban Pankota községhezhoz 1900. évi márczius hó 5-ik napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167. §-a alapján, Gibba Mihály pankotai végrehajtható érdekében is 165 frt 97 kr. tőke követelése s járulékal kötelezvése végett megtartatni fog.

Kelt Világoson, 1899. évi decz. hó 21. napján.

A világosi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,
kir. jbiró.

Tyukszem,

szemölcs, bütyök és mindenféle bőrkeményedést
bámulatos rövid idő alatt elmulasztja a

Hajós-féle

ANAGALLIN

Ára 35 kr.

Nyilatkozat. Tekintetes Hajós Árpád gyógyszerész urnak Arad. Fogadja legmélyebb köszönetemet az Ön által feltalált csodás hatású Anagallin-ért, mely a régi kinzó bőrkeményedéstől rövid idő alatt és igen sikeresen megszabadított. El nem mulaszthatom az Ön igazán kitünő szerét a szenvedő emberiség figyelmébe ajánlani. Arad, jul. 24. Tisztelettel Szelle Józsefné.

A párisi és londoni hygienikus kiállításon kitünő készítményelért, nagy aranyéremmel, díszoklevéllel és érdemkereszttel kitüntetve. Kapható egyedül a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára

Aradon, Andrassy-tér 22.

A megyeházzal szemben.

AZ ORSZÁGOS
szőlőoltványtelep részvénytársaság

ez évi terméséből

eladó

nagymennyiségű különböző fajú I. oszt. gyökeres fás

szőlőoltvány

továbbá sima és gyökeres

amerikai vessző.

*Az árakra és szállítási feltételekre nézve bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

az igazgatóság.

Arad (Csanádi palota II. em.)

2975

Frankfurter Sándor és Fia

egyenruha és hadi felszerelési intézete

Budapest, V. ker., Fürdő-utca 9. szám.

Szerződésbeli szállítója a cs. és kir. hadapródiskolának Budapesten, szállítója a 69. gy.-ezred tisztikarának, a pármái herceg udvari személyzete részére, valamint számos tábornok, törzs- és főtiszteknek.

A cég temérdek elismerő okmány és levél birtokában van, a mi teljes biztosítékot nyújt arra, hogy bárki a legnagyobb bizalommal fordulhat hozzá.

A Frankfurter Sándor és Fia egyenruha és hadfelszerelési cég legelső egyike a fővárosban, a mely nagy egyenruha szállító üzlete mellett, a legelegánsabb kivitelben készít

420

polgári uri ruhát is,

valódi angol sanerben, saját műhelyeiben, a cégtulajdonos saját szabása mellett, a polgári ruhák csakis kiváló angol szövetekből készülnek.

Szállít egyenruhákat: Tábornokok, törzs- és főtisztek, m. k. honv. tisztek, csendőrség és pénzügyőrség részére.

A cég egyik belfeljárója gyakran és már legközelebb is le fog rándulni Aradra, hogy a rendelvényeket személyesen vegye át. Kéri tisztelettel az aradi helyőrség és nagyközönség szives pártfogását.

Árjegyzékekkel és információkkal bérmentve készséggel szolgálunk.

Szállít egyenruhákat: vasuti, posta, távirda, erdész hivatalnokok, bányászok és tűzoltó egyleteknek. Az egyenruhán kívül mindennemű felszerelési cikkek is a legfinomabb és legjutányosabb áron.

Önkéntesek az önkéntesi jog elnyerésére szóló okmányok iránti felvilágosításokat mindenkor megkapják cégünknel.

227—1909. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál Gáj külvárosban a 2200 korona tiszti fizetés, a megfelelő lakbérrel és 800 korona lótarfási általánnyal javadalmazott kerületi orvosi állás betöltendő lévén, azon okleveles orvosokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, s kik arra a tiszti orvosi vizsga letétele által minősítvék, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hivatalomhoz a folyó hó 27-ig bemutassák.

Megjegyzem, hogy a kerületi orvos a hatósági szervezet rendel-

kezése szerint, orvosi körletében köteles lakni.

Aradon, 1900. évi január hó 12-én.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Szokolca rendezett tanácsu város és a szokolczai járás egész területéről származó hasított körmű állatoknak Ausztriába való bevitelére megtiltatott.

Aradon, 1899. évi december hó 24-én.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

20% engedményt kap mindenki,

GUMMI

és **halálhígy**, az egyedül legbiztosabb legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők részére. Ára tuczonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. Bouts amerio. tucztája frt 3.— 4.— és frt 5.—. **Női óvszerek** 1. Hasso tanár-féle frt 2.—. Mensinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.— tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.— és frt 6.— is használhatók.

Nőgy szivacsok, valódi párisi, tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv havi kötő nőknél, legjobb a világon, drója frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt börtökben, ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközölünk névvel mellet vagy a pénz előleges beküldése után.

J. REIF,

Bécs, Brandstättle 3. 1860

1881-ben alapított hírneves higiénia specialista cég.

ki e hirdetésre hivatkozik!

Meghívó.

Az „Első Arad-Szt.-Mártoni Takarékpénztár Részvénytársaság“
részvényes tagjait
folyó évi február hó 8-án délelőtt 10 órakor
a társaság saját helyiségében tartandó
II. évi rendes közgyűlésére

ezennel tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Elnök választása.
2. A mérleg előterjesztése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
4. A tiszta jövedelem hováfordításának meghatározása.
5. A felmentvény megadása.
6. A felügyelő-bizottság választása.
7. Két jegyzőkönyv hitelesítő választása.
8. Esetleges indítványok.

Arad, Szt.-Márton, 1900. január hó.

Hunyady János, s. k.
a társaság elnöke.

Mérleg-számla

az „Első Arad-Szt.-Mártoni Takarékpénztár Részvénytársaság“ az 1899. üzleti évről.

	K	fil	K	fil		K	fil	K	fil
2 Pénztár számla...	203824				5 Betét...	10133934			
3 Váltó számla ...	212982				6 Törzstőke számla ...	75000			
11 Jelzálog kölcsön számla ...	3400	21842024			7 Visszszámítolási sz.	30140			
					17 Átmeneti kamatok...	284642			
					22 Tartalékalap ...	320654	21253220		
					Tiszta nyereség ...			588804	
			21842024						21842024

Veszteség- és nyereség-számla.

	K	fil	K	fil		K	fil	K	fil
12 Házbér ...	440				4 Váltó kamatok...	1331522			
13 Tiszti fizetések...	111662				8 Jelzálog kamatok	12184			
14 Irodai költségek ...	28248				10 Betéti kamatok	40284			
15 Betéti kamatok ...	342154				21 Illetékek...	189738	1573738		
16 Visszszámít. kam.	219064								
20 10% kamat adó ...	36022								
24 Adó ...	203784	984934							
Tiszta nyereség ...			588804						
				1573738					1573738

Arad-Szt.-Márton, 1899. évi december hó 31-én.

Wittmann Ferencz, s. k.
könyvelő.

Karl Márton, s. k. Hunyady János, s. k. id. Fakelmann Ferencz, s. k.
pénztárnok. elnök. vezérigazgató.

ifj. Fakelmann Ferencz, s. k. Poszmayer Ádám, s. k. Rosenacker József, s. k.
aligazgató. igazgató. igazgató.

Szvidrány Máttyás, s. k. Kasztner Máttyás, s. k. Kugler Márton, s. k.
igazgató. igazgató. igazgató.

Ezen mérleg és veszteség-nyereség számlát megvizsgáltuk s a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva, mindenben helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Kiss János, s. k. Haubenreich Antal, s. k. Karl József, s. k.
f. b. tag. f. b. tag. f. b. tag.
Kilián János, s. k. Kaupert József, s. k. Schneider Antal, s. k.
f. b. tag. f. b. tag. f. b. tag.

Tisztelet közgyűlés!

A ker. törv. 195. §. és megbízásuknak lelkiismeretesen megfelelvél jelentjük, hogy az „Első Arad-Szt.-Mártoni Takarékpénztár Részvénytársaság“ ügykezelését és könyvelését a lefolyt év alatt gyakran megvizsgáltuk és mindig a legnagyobb pontosságot és rendet találtuk.

A mérleg-, valamint a nyereség- és veszteség-számlát a fő- és mellékkönyvekkel tételenként összehasonlítottuk és azok helyességéről magunknak teljes meggyőződést szereztünk.

Ezeknek alapján hozzájárulunk az igazgatóság ama előterjesztéséhez, hogy az 1899. évi kimutatott 5888 kor. 04 fill. tiszta nyereségből 5% mint osztalék minden egyes részvényre kiosztassék, továbbá, hogy ugy az elnök, mint a többi 7 igazgatósági tag fejenként 100 kor. tiszteletdíjjal megjutalmazassék és végül ennek a két tételnek a tiszta nyereségből való levonása után még fenmaradó 1338 kor. 04 fill. a tartalékalaphoz csatoltassék.

Végül állítjuk a t. közgyűlést, miszerint ugy az igazgatóságnak, valamint állított felügyelő-bizottságnak a lefolyt 1899-iki üzleti évre a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Arad-Szt.-Márton, 1900. évi január hó 17-én.

A felügyelő-bizottság:

Kiss János, s. k. Haubenreich Antal, s. k. Karl József, s. k.
f. b. tag. f. b. tag. f. b. tag.
Kilián János, s. k. Kaupert József, s. k. Schneider Antal, s. k.
f. b. tag. f. b. tag. f. b. tag.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J.

VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI

Évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon s kevés azon család, a hol ez a páratlan házi gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek s dugulásnak következményei, mint pld. zavar az epeseregélyben, májfájdalmak, szélbántalmak, köhögés, ar-nyér stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vöröszegénység esetében s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sápkór stb. E vértisztító labdacso nagy előnye, hogy szelíden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb szervezetű birtó egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

Óvakodjunk utánoztoktól!

Szamtalan hálá- és elismerő-nyilatkozat!

Használati utasítás mellékelve:

1 doboz, mely 16 labdacshól áll 21 kr.
1 tekerces, mely 6 doboz 1 frt 05 kr.

A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tekerces	1 frt 25 kr.
2 tekerces	2 frt 30 kr.
3 tekerces	3 frt 35 kr.
10 tekerces	9 frt 20 kr.

Egyedül készítő és szétküldési főraktár:

Pserhofer J. gyógyszerész

Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségükneél fogva a labdacso a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt utánoztatnak, tehát mindenképp csak PSERHOFER-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, amelyek dobozaik fedelén piros színből „PSERHOFER“ kézírása látható.

Ezen labdacso hatása gyors és biztos!

A legelőkelőbb orvosok által ajánlva!

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

1066—899. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a borosjenői kir. járásbíró 1899. évi V. 535.536/1 sz. végzése következtében dr. Sonnenfeld Zsigmond ügyvéd által képviselt Jelentsik István és neje nvárad lakos javára Molnár Imre bjenői lakos ellen 120 és 240 korona s járulékaik 1899. évi szeptember hó 22-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 1064 koronára becsült 2 drb ló, 1 drb hintó, 1 kocsi, lószerszám, 2 drb ártány, 3 drb chiffon és 10 mm zabból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a borosjenői kir. bíróság 1899. évi V. 535.536/2. sz. végzése folytán 120 és 240 korona tőkekövetelés ebből 120 korona után 1898. április hó 15-től

és 240 korona után 1899. évi július hó 10. napjától járó 6%-os kamatai, és eddig összesen 101 kor. 36 fil. bíróilag már megállapított költségek erejéig, Borosjenőn alperes lakásán leendő eszközlésére 1900. évi Január hó 29. napjának d.e. 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly mjegegyezéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi XL. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendel-
tetik.

Kelt Borosjenőn, 1900. évi január hó 11-én.

Bogye Gábor,
kir. b. végrehajtó.

D'WAGNER ÉS TÁRSAI
EGYESÜLT GYÁRAK
MINT BETÉTI TÁRSASÁG

BUDAPEST
K. JÓZSEF-UTCA 3
(a Széchenyi tér mellett)

§ZIKVIZGYÁRAK és BERENDEZÉSE ÉS ELLÁTÁSA.
§ÖR és BORKIMÉRŐ KÉSZÜLEKEK.
§FÉMONTÓDE
ELEKTRO-GALVANIKUS FÉMLEMEZELÉSI INTÉZET.

KÉPES ÁRJEJZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTESEN
FOLYÉKONY SZENSAV-
99% ON és 100% BERTALFON

84

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánva fiatal emberek részére csöbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használatát orvosilag javasolva van, a legcélszerűbb és legjobb a

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr. postán bérmentve, a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr. 208

Gyógyszertár a Nádorhoz,

Budapest, VI., Váci-körut 17. sz.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattnás vagy bármi folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczenőcsőt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. Serail-szappan egy drb. 30 kr. Serail-hőlgypor egy doboz 70 kr. Kifűző és valódi Epezsappan egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség

gyógyítására ezrek mennek Karlsruhe-ba bolott ezt a czélt itthon is elérhetik Rozsnyay M.

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szíves figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTVÁS gyógytárában Árad, Szabadság-tér.

Budapestben: Török József és dr. Egger Leo „Nádor” gyógyszer-táraiban, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárban.

5171/899. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A borosjenői kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Pankotai népbank, továbbá Gross Pál ágrisi, Neczin T. R. és társa pankotai és Roth Sámuel pankotai lakos végrehajthatóknak, Jertye Ávrám és neje Piszó Léna ágrisi lakos végrehajthatóknak szembe fordított elleni 1500 frt és több rendbeli tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtható ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék, a borosjenői kir. járásbíró kerületében fekvő és az ágrisi községi 728. sz. tkvben A. I. 912—913, 1843, 1448/a, 2193/a, 2514/a, 2889/b és 3067—2/a hrszám alatt foglalt 1/8 kültelek beltelkes házzal 1401 frt; az ágrisi 920. sz. tkvben A + 1166. hrszámú szőlő 236 frt és a 12. számú tkvjegyzőkönyvben 1441/b, 2125/b, 2505/b, 2897/a és 3173/a hrszámú ingatlan 230 frtban megállapított kikiáltási árban az 1900. évi február hó 28-ik napján délelőtt 10 órakor Ágrisi község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felülígéret nem tétetik, az elárverendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 140 frt 01 krt, 23 frt 60 krt és 23 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendeletben kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésével kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, a harmadikat

ugyanazon naptól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsán az 1881. évi december 6-án 39425. I. M. sz. a. kelt rendeletében előírt módon a buttyini m. kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

4. Vevő köteles az épületeket a birtokba vétel napjától tűzkár ellen biztosítani és a biztosítási bírczát ugyanazon naptól számított 15 nap alatt ezen bíróságnál bemutatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál és Ágrisi, Aranyág, Ternova község előjáróságánál megtekinthetők.

Borosjenőn, a kir. bíróság tkvi hatósága 1899. évi okt. hó 19-én.

Bittó,

461 kir. járásbíró.

Világos nagyközség előjárósága.

126—1900. sz.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy világos nagyközség határában folyó évi január hó 9-én 1 darab 7 éves daruszörü közep termetű ellős tehén 100 korona értékben felfogatott.

A tulajdonos folyó évi január hó 31-ig alulírt községi előjárónál jelentkezhetik s tulajdonjogát beigazolhatja.

Ha tulajdonjogát beigazolni képes tulajdonos a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat mint gazdátlan jószág nyilvános árverésen el fog adatni.

Világos nagyközség előjáróságától, 1900. évi január hó 10-én. 454.

Grek Demeter Török János
községi bíró. közs. jz.

Az
Aradi Közlöny

a vidék legterjedelmesebb és legolvasottabb politikai napilapja.

Megjelenik naponként legalább 12 oldalon.

F. évi február hó 1-ével újabb előfizetést nyit.

Előfizetési ár:

Február hóra helyben 2 korona, vidékre 2 korona 40 fillér.
Február—márczius hóra helyben 4 korona, vidékre 4 korona
80 fillér.

Ujonnán belépő előfizetőink

Petőfi Sándor összes költeményeit

diszkötésben, azonfelül a

MAGYAR SZINMŰVÉSZET

gazdagon illusztrált könyvét — míg a készlet tart — in-
gyen megkapják.

A valemárei tiz évi vágásoknak eladása ügyében január 22-ikére kitűzött árverés elhalasztatik

február 15-re.

295 Sippai főerdőhivatal.

Pályázat.

A „Kossuth Lajos“ betegsegélyző és temetk. egyletnél lemondás folytán a **titkári** állás megüresedett, melynek betöltésére **jan. 31-ig** pályázat hirdettetik. Évi tiszteletdíj 160 korona. Kérvények az elnökhöz küldendők. (Karolina-utca 2.) Arad, 1900. jan. 17-én.

445 Klein Ignác, elnök.

Eladó locomobyl.

Egy Claiton Shutlevorth-féle
10 lóerejű

locomobyl,

mely új állapotban 4000 frt,

1000 frtért eladó.

Ugyancsak

egy 2 köjáratu malom,

felszerelve kövekkel

700 forintért eladó

Witászék F.-nél 449

Medgyes-Egyháza.

Huzás már 1900. évi január 31. és február 1-én.

III. osztály.

Megújítási sorsjegy:
Egy nyolczad 5.— kor.
Egy negyed: 10.— kor.

V. sorsjáték.

Vételsorsjegy:
Egy nyolczad 13.— kor.
Egy negyed: 26.— kor.

Főnyeremény: 90.000 Korona.

OSZTÁLYSORSJEGYEK

nagy számválasztékban kaphatók az

2886

ARADI IPAR- és NÉPBANK

pénzváltó Helyében

ARADON,

„Fehér Kereszt“ épület.

Telefon: 100 szám.

Megújítási sorsjegy:
Egy fél: . . 20.— kor.
Egy egész: . 40.— kor.

Vételsorsjegy:
Egy fél . . 52.— kor.
Egy egész . 104.— kor.

V. sorsjáték.

III. osztály.

Zálogtárgyak

elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtati adni, hogy

Ékszer- és értéktárgyak

1900. évi február 7-én,

ingóságok

1900. évi február 8-án,

délelőtt 8 órakor a tekintetes városi kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1899. nov. hóban esedékes

zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbítottak, legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adni.

456

Weisz Dávid.

Eladandó

Aradon

a Kórház-utca 15. sz.

alatti 3489 □-ölnyi

k e r t

mely a Kórház-utczától a Dezső-utczáig terjed egy csinos lakházzal, egy magtárral, kertszlakkal és egy üvegház a belső virágokkal együtt — vagy egészben vagy egyes házhelyekre felosztva. Egyes házhelyek □-ölenként 8¹/₂ frttól 10 frtig kaphatók. — Bővebbet

Hruzek Bélánál

Uj-Aradon Fő-utca II. sz. a.

és szíveségből

Tabakovits Emil

ur építészeti irodájában Aradon
Tökölly-tér 2. sz. alatt.

500 forintot fizetnek annak, aki **Bartilla**

fogvizének használata mellett, üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) **A. Bartilla's Erben**, (E. Winkler) **Wien**, 19/1. Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői 101 díjaztatnak. — Kapható **Aradon: Rozsnyay Mátyas** 227 gyógyszerárában, Szabadság-tér.

Jzzó harisnyák

(Auer-hálók)

azonnal használhatók, minden égőre alkalmazhatók, 10 darab 3 frt, 100 darab 22 frt. Bérmentve házhoz szállítva, jótállás mellett, utánvétellel.

Teljes készülékeket (égő, harisnya, cylinder), 10 darabonként 7 frt 20 krért szállít a

Glühstrumpf-Fabrik

„Brillant“ 91

Berlin, W. 9. Linkstrasse.

296—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy kérőzőknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényes intézkedéseket tartalmazó 389 számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi január hó 18-án.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

Báli ujdonságainkat

figyelmébe ajánljuk!

Különlegességek

selyem, gasier és divatkelmékben.

Valódi francia battistok, himzett és ajour, Caliko bálókra igen alkalmas és minden színben kapható.

Báli belépők (Entree), legyezők

minden kivitelben.

Mennyasszonyi kelengyék nagy raktára.

Fegyházban kötött gyermek-, női- és férfi harisnyák.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
→ Arad, Szabadság-tér 19. ←